

Življenje z avtomobilom

Foto: www.pixabay.com

Konec septembra se zaključuje Evropski teden mobilnosti, ki je s sloganom Izberi čistejši način prevoza! namenjen zmanjševanju cestnega motornega prometa in spodbujanju čiste mobilnosti. Čeprav se je kakovost cestnih vozil na slovenskih cestah izboljšala, je cestni promet še vedno glavni onesnaževalec ozračja. Daleč najbolj priljubljeno prevozno sredstvo Slovencev je osebni avtomobil, delež potnikov, ki uporabljajo javni prevoz, pa upada.

Nič kaj bolje ne kaže železniškemu prometu. Nove gradnje tirov so redek dogodek, modernizacija in nadgradnja prog pa sta dolgotrajni, kar smo spet izkusili tudi Kočevarji. Nove investicije v prometno infrastrukturo so večna tema ter vsakič znova odpirajo vprašanje o celovitejši prometni politiki javnega prevoza.

“Pri nas se cenijo glasbeniki, ki pišejo”

Andraž Hribar je pogost gost kočevskih odrov, širša slovenska javnost pa ga je spoznala kot festivalskega pevca, ki je nase najprej opozoril na Slovenski popevki ter več predizborih za Evrovizijo. Po treh letih premora se vrača s šestim albumom, za katerega trdi, da je korak h kitarski glasbi njegove zgodnejše kariere. V intervjuju tudi o tem, kako se je začelo njegovo glasbeno ustvarjanje, nostalgiji do nekdanje kočevske glasbene scene ter odnosu, ki ga imajo mediji do slovenske glasbe.

Vlaka še ne bo
► stran 2

Življenje z avtomobilom?
► stran 4

Kako do zaposlitve?
► stran 5

Intervju:
Andraž Hribar
► stran 6

Evropski teden mobilnosti
► stran 8

Naj spominek 2020
► stran 10

Zdravje
► stran 12

Kuj železo, dokler je vroče
► stran 14

Urbanizem
► stran 24

Šport
► stran 26

Jamarji obiskali jamo Bilpa 3
► stran 28

Obisk ministrice za šolstvo

Kočevje je obiskala ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Simona Kustec, ki se je z državnim sekretarjem Damirjem Orehovcem sestala še z županom dr. Vladimirjem Prebiličem in ravnateljki vseh kočevskih šol ter vrtca. Pogovor, ki ga je ministrica ocenila kot zelo konstruktivnega, je tekel o investicijah v Kočevju, morebitnih novih šolskih programih ter izobraževanju romskih otrok. "Zelo pomembno je, da dobimo odziv iz prve roke," je dejala ministrica, ki se je seznanila tudi s potekom izobraževanja v skladu z ukrepi proti koronavirusu.

Poseben poudarek je bil namenjen tudi investiciji v gradnjo novega vrtca v Kočevju, ki bo znašala 8 milijonov

evrov. "Gre za velik investicijski zalogaj, tudi z zornega kota investicijskega proračuna na ravni ministrstva, zato bomo zanesljivo pristopili k sodelovanju in prevzeli nekatere finančne zaveze," je poudarila ministrica Kustec. "Dodatno vlaganje v infrastrukturo je težko, saj že doplačujemo samo varovanje otrok, zato se nam zdi prav, da pri takšnih primerih pristopi država," pravi Prebilič in dodaja, da je projekt že pripravljen, gradbeno dovoljenje pridobljeno, razpis za izvajalca pa bo objavljen že ta mesec. "Milijon evrov je že rezerviranih pri Eko skladu, saj bomo gradili energetsko zelo varčen objekt, dva milijona pa pričakujemo od ministrstva," je investicijo opisal Prebilič.

Foto: Žarko Nanjara

Dotaknili so se tudi novih šolskih programov, predvsem srednješolskih tehničnih programov, ter morebitnega programa višješolskega izobraževanja za nadaljevanje izobraževanja strojne tehnika, kar bi po besedah Prebili-

ča pripomoglo tudi k decentralizaciji države.

Pomemben del posveta je bila tudi tema večje vključenosti v izobraževanje romskih otrok, ministrica se je zato srečala tudi z zaposlenimi na OŠ Zbora odposlancev, ki delajo z romskimi otroki. Prebilič poudarja, da je treba dati signal, da neobiskovanje šole pomeni nespoštovanje zakonov in terja posledice. "Prav tako pa smo se pogovarjali o širšem sistemskem ukrepu, ki bi veljal za vse, ne samo za romske otroke, in ki povezuje odgovornost do aktivnega dnevnega vključevanja v šolski proces s prejemanjem socialnih transferjev za tega istega otroka," je pogovore povzela ministrica. **Ž. N.**

S prevozom do tisoč želja

Zavod Sopotniki starostnikom, ki živijo zunaj mestnih središč in v krajih s slabo prometno povezavo, ponuja prevoz po vsakdanjih opravkih. "Velikokrat so nam v pogovorih zaupali, da si želijo iti še kdaj na izlet ali obiskati prijatelja iz mladostnih let, ki živi na drugem koncu države," pravi vodja programa zavoda Sopotniki Anu Kahuna. "Žal pa je bilo tako, da v pestrih vsakdanjkih, ko starejše vozimo večinoma k zdravniku in v trgovine, to ni bilo mogoče." Zato so julija aktivirali projekt S prevozom do tisoč želja.

"Trenutno z dvema voziloma dobro

pokrivamo potrebe starejših v Kočevju," pravi Kahuna, "za to akcijo pa uporabljamo posebno vozilo, ki ga je v enoletni brezplačni najem donirala družba Toyota." Ta je k projektu pristopila v sklopu pobude Mobilityforall, s katero želijo ozaveščati javnost o demokratičnem dostopu do mobilnosti, projektu pa sta se pridružila tudi Olimpijski komite Slovenije ter združenje GIZ ACS, Slovenski avtomobilski grozd. Prvo željo je gospe Mariji iz vasi nad Idrijo izpolnil slovenski boksar Dejan Zavec, ki jo je odpeljal na izlet do Blejskega otoka ter na obisk k pravnikinji v bližnji vasi na

Foto: Žarko Nanjara

Gorenjskem.

Podžupan Gregor Košir poudarja, da je bilo Kočevje med prvimi mesti, ki je začelo izvajati projekt Sopotni-

ki, prvi so tudi začeli uporabljati dve vozili. "Projekt je za kočevske starostnike še toliko bolj pomemben, saj smo po površini v Sloveniji največja občina, zato javni promet v klasičnem smislu ne more delovati," pravi Košir. "S takim načinom lahko dandanes pristopimo k reševanju problema, s katerim se soočajo predvsem starostniki v odročnih krajih ali tisti, ki so brez pomoči svojcev." Projekt je po njegovem mnenju izredno pozitiven, zato ga bodo še nadgradili in s tem reševali težave z mobilnostjo v kočevski občini. **Ž. N.**

Potniški železniški promet še ne bo stekel

Čeprav je minister za infrastrukturo ob svojem zadnjem obisku v Kočevju zatrdil, da bo potniški vlak v Kočevje pripeljal 1. oktobra letos, je rok pričetka obratovanja potniškega prometa prestavljen za nedoločen čas.

Družba SŽ-infrastruktura, ki je upravljavec železniške infrastrukture, sporoča, da »glede na trenutno stanje izvedenih del na predmetnem projektu ocenjuje, da do 1. oktobra 2020 ne bodo izpolnjeni pogoji za izdajo dovoljenja za vgradnjo naprav in posledično vzpostavitev javnega potniškega prometa.«

Ocenjujejo, da do tega datuma ne bodo izpolnjeni vsi pogoji, ki so nujni za vzpostavitev potniškega prometa, saj se postopki, ki vplivajo na varnost v prometu oz. varnost in zdravje ljudi, ne smejo niti minimalno odmikati od zakonskih podlag in standardov, ki so bili čez leta razviti z namenom varovanja udeležencev v prometu.

Foto: Občina Kočevje

Dela 3. faze modernizacije železniške proge Grosuplje–Kočevje vključujejo vgradnjo varnostnih in telekomunikacijskih naprav, ki so predpogoj za uspešno in varno uvedbo potniškega prometa.

Na železnicah pojasnjujejo, da je v skladu s pogodbo med Ministrstvom za infrastrukturo in konzorcijem Siemens Mobility GmbH in Ostria d. o. o. pogodbeni rok za dokončanje projekta 24. september. Do takrat bi morali zagotoviti vse zakonsko predpisane pogoje za delovanje naprav in njihovo uporabo v železniškem prometu, vključno s pridobitvijo obratovalnega dovoljenja za vgradnjo elementov in naprav v javno železniško infrastrukturo.

Slovenske železnice sporočajo, da bo novi rok začetka obratovanja potniškega prometa na relaciji Kočevje – Grosuplje določen takoj, ko bodo za to vzpostavljeni vsi potrebni pogoji. **Ž. N.**

Nova načelnica upravne enote

“Tukaj smo v službi za ljudi,” pravi nova načelnica Upravne enote Kočevje, ki je mandat začela 15. avgusta. Na vrhovnem mestu je nadomestila Romana Kladuška, ki je junija končal svoj tretji mandat, in s tem postala tudi prva ženska na čelu kočevske upravne enote. Magistra ekonomije je doma s Turjaka in ima 20-letne izkušnje v gospodarstvu, pozna pa tudi delo na občinskem nivoju, saj je bila pred nastopom funkcije v Kočevju direktorica občinske uprave na Vrhniki ter pred tem v Ribnici.

“V vsakem posamezniku in vsakem projektu zaznam nekaj dobrega, trudim se spodbujati ljudi, jih usmerjati v tisto, kar znajo, in vsekakor narediti nekaj za naš konec,” pravi Tekavčičeva, ki je z začetkom dela na upravni enoti izredno zadovoljna. Upravna enota predstavlja vez med državo in lokalno skupnostjo, za to delo pa je po njenih besedah pomembno poznavanje lokalnega okolja, saj je bilo to v preteklosti mnogokrat po krivem zanemarjano.

Foto: Žarko Nanjara

Kot prve pomembne korake navaja motiviranje uslužbenke za izboljšanje ter zagotavljanje novega načina komuniciranja med zaposlenimi.

“Mislim, da bomo še naprej dobro sodelovali,” pa pove o nadaljnjem delu z občinsko upravo.

Ž. N.

Drugačni svetovi

V Knjižnici Kočevje je od začetka septembra na ogled razstava Tare Novak z naslovom Drugačni svetovi. Tara pravi, da je organizirana umetnica, saj je študirala podjetništvo, svoje znanje pa nadgradila z magistrskim študijem grafičnih in interaktivnih komunikacij na naravoslovnotehniški fakulteti v Ljubljani. Študij podjetništva jo je naučil organiziranega dela in natančnosti, preživeti v poslovnem svetu in predstaviti svojo idejo trgu, po drugi strani pa svojo kreativnost izraža z ustvarjanjem skozi oblikovanje tiskovin, fotografij in ilustracij. “Uživam v popolni svobodi, ki mi jo ponuja umetniško ustvarjanje,” o svojem kreativnem delu pravi Tara, ki se s fotografijo ne ukvarja profesionalno, le beleži lepe

Foto: Tara Novak

trenutke z dragimi osebami.

Razstava Drugačni svetovi je nadgradnja njene študijske naloge, in sicer dela s tehniko dvojnega osvetljevanja analognega filma. Na fotografijah, ki so nastale v zadnjih štirih letih, so prikazani ljudje, ki so v tem obdobju najbolj vplivali na njeno življenje:

“Ker sama zelo rada raziskujem manj znane oz. turistično manj zanimive kraje, sem serijo fotografij povezala s fotografijami krajev, kjer sem prežive-la nekaj časa.”

Pravi, da jo navdihuje veliko znanih fotografov, pri nastajanju študijske naloge je spremljala in proučevala fotografije dveh slovenskih reportažnih fotografov, in sicer Arnetta Hodaliča in Cirila Jazbeca. Načrtuje pa že nov projekt: “Moj naslednji fotografski projekt bo prikazoval ljudi z napakami, saj menim, da nas ravno napake delajo posebne in drugačne od drugih. Fotografije bodo posnete na črno-beli film, moja želja pa je, da vse fotografije posnamem in razvijem sama.”

Ž. N.

Aircombat in Ramor v Dolgi vasi

V Dolgi vasi so se 6. septembra na tradicionalnem memorialu Dušana Remiha, ki ga organizira klub Rdeči 9 iz Kočevja, tudi letos srečali letalski modelarji iz vse Slovenije in sosednje Avstrije. Tokratno aircombat tekmovanje je zaradi dobro znanih okoliščin sicer potekalo pod spremenjenimi pogoji, torej v skladu z navodili Nacionalnega inštituta za javno zdravje, vseeno pa so se v sončnem vremenu ves dan vrstili atraktivni 'spopadi' modelov zgodovinskih letal iz prve in druge svetovne vojne, ki kljub

Foto: Mihael Petrovič ml.

pomanjšanim dimenzijam dosegajo zavidljive hitrosti do 200 km/h.

V počastitev Ramorjevega leta je svoj uradni krstni polet sedem desetletij po nastanku originala ob robu

memoriala doživel tudi model letala Ramor KE-14. Pomanjšano repliko 'letalske limuzine', kakor je potniški zrakoplov prvega kočevskega pilota in graditelja letal poimenoval avstrijski letalski zgodovinar Walter Schroeder, je v merilu 1 : 8 izdelal Milan Remih, tako kot Ramor tudi sam nekdanji vojaški pilot. Da je KE-14 kljub sunkom vetra varno poletel, pa je poskrbel Rok Remih, ki s klubskimi tovariši kočevske barve že več let uspešno zastopa na tekmovanjih doma in v tujini.

Mihael Petrovič ml.

Uvodnik

Blaise Pascal je nekje v Mislih navedel kratka navodila, kako govoriti z bedakom. Ne spomnim se najbolje, mogoče tudi ni bil bedak in je bil le nekdo, ki se ne strinja z vami, a pustimo vne-mar podrobnosti, saj vsi vemo, da je med to smešno dvojico dostikrat kaj malo razlike.

Pascalov pristop je dokaj preprost, a zahteva veliko mero potrpežljivosti in zato tudi časa – vsekakor več, kot je potrebna za zapis komentarja na spletnem omrežju. Če želimo spremeniti mnenje sogovornika, moramo najprej pozorno uvideti, s katere plati se loteva problema, saj ima po svoje verjetno prav. Pritrdimo mu, pravi Pascal, saj bo s tem zadovoljen, a obenem opozorimo še na drugo plat problema, kjer pa se moti. Nihče ne bo užaljen, če kaj spregleda, saj pozornost tako kot oči lahko zre samo v eno smer, je pa velik udarec za karakter pametujočega, ko ugotovi, da se je motil in da je njegovo intelektualno delo šlo v nič. Ko zdaj pozna tudi drugo plat problema, lahko sogovorniku pustimo, da sam pride do sklepov, ki jih že poznamo. Ljudje dosti bolj resno sprejmejo argumente, do katerih so prišli sami, kot da bi verjeli še tako modri misli nekega tujca, doda francoski mislec.

A je danes veliko glasov, prav tako več mnenj in še posebej največ je opazk, ki k pogovoru prav nič ne dodajo in le otežujejo delo umu, da ta več ne zna ločiti semen od plev neumnosti. Zakaj bi neresnicam, nevednim lažem in nekoristnim razpravam namenjali pozornost? Zakaj bi se ukvarjali z bedakom? Mogoče tudi zato, da ga s svojim angažmajem opomnimo, kako se izbrani nevednež svoji temi ni prav dobro posvetil. Če se vam pa ne ljubi, pa tudi nič hudega, neki pregovor tudi pravi: v drek, ogenj in bedaka se ne spleča drezati.

Žarko Nanjara
odgovorni urednik

Življenje z avtomobilom?

Konec septembra se zaključuje Evropski teden mobilnosti, ki je s sloganom Izberi čistejši način prevoza! namenjen zmanjševanju cestnega motornega prometa in spodbujanju čiste mobilnosti. A bo za večjo trajnostno mobilnost in čistejšie načine prevoza potrebnih še kar nekaj korakov. Glavno potovalno sredstvo Slovencev in tudi Kočevarjev je osebni avtomobil, po površini največja slovenska občina stežka lahko vzpostavi rentabilen občinski javni prevoz, železniška povezava s prestolnico pa je spet prestavljena.

Stroka razločuje med pomenoma trajnostna mobilnost in trajnostni promet, čeprav sta si pojma sorodna. Prometno povpraševanje določajo potrebe neke družbe, gospodarski in politični razvoj, prav tako pa potovalne navade ljudi, družbene vrednote ter prostorsko načrtovanje. Prometna ponudba na drugi strani predstavlja vso infrastrukturo in prometna sredstva. Promet je trajnostno naravnan, če se usmerja k načinom, ki imajo majhen negativen vpliv na okolje, kar vključuje hojo, kolesarjenje ter razne oblike javnega prevoza. Trajnostna mobilnost je tako lastnost družbe in izraža njene mobilne potrebe in možnosti. To vključuje tudi prostorsko načrtovanje in prostorsko psihologijo, pomemben pa je tudi etični vidik, ki mora upoštevati enakopravnost pri zagotavljanju mobilnosti. Na mobilnost pa je vplival tudi razvoj telekomunikacij, saj je bila skozi zgodovino omejena mobilnost glavna prepreka pretoka informacij, ki je do neke mere še vedno odvisna od poštnih povezav.

Razvoj prometa je v zadnjem stoletju sprožil ogromen napredek družbi, a hkrati množico negativnih učinkov. Globalizacija zahteva vse boljše povezave do vsakega kotička Zemlje, najhitrejši načini prevoza pa so tudi energetsko najbolj potratni. Gradnja prometne infrastrukture pomeni tudi veliko degradacijo okolja, saj je njena posledica trajno uničenje prsti in rastlinja. Prostora ne zavzamejo samo ceste, temveč tudi železniški in pristaniški terminali, obrtno-industrijske cone ter parkirišča.

Vpliv na ozračje je sporen tudi zaradi izpušnih plinov in delcev, kar vključuje tako ogljikov dioksid, najpomembnejši toplogredni plin, kot različna onesnaževala, ki so posledica izpustov, obrabe vozil in tal. Promet sprošča 30 % vseh toplogrednih plinov, v Sloveniji pa je v leta 2011 promet porabil kar 40 % končne energije. Onesnaževanje zraka je sledilo tudi zavzetosti pri gradnji prometne infrastrukture, večje število cest je prineslo tudi več onesnaževanja in izpustov. Trend se je v zadnjih letih ustavil, kar gre pripisati novim, čistejšim tehnologijam, a je še vedno največji onesnaževalec zraka cestni promet, kar je še toliko bolj nevarno v urbanem okolju.

Življenje brez avtomobila v modernem svetu ni mogoče. Kljub vestnemu

Foto: Žarko Nanjara

opozarjanju na ekonomsko in ekološko vzdržnost preostalih načinov prevoza je osebni avtomobil najbolj priljubljeno prevozno sredstvo Slovencev. Država je trendu sledila in ga na ta način posredno tudi spodbujala. Slovenija je od osamosvojitve zgradila več kot 500 kilometrov avtocest, poleg 692 kilometrov avtocest ter 92 kilometrov hitrih cest pa Slovenijo prepreda še 6.700 kilometrov državnih cest ter dobrih 32 tisoč kilometrov občinskih cest. V kočevski občini je speljanih 309 kilometrov cest, od tega je 132 kilometrov glavnih in regionalnih cest. Za primerjavo, druga največja občina v Sloveniji Ilirska Bistrica je premrežena s 370 kilometri, v tolminski je zgrajenih slabih 560 kilometrov cest. Prestolnica se kiti s 1.200 kilometri cest, Maribor s 700 kilometri.

Uporaba osebnih avtomobilov še vedno raste, javnega prevoza pa zmanjšuje. V Sloveniji je obseg potniškega prometa v zadnjih desetletjih naraščal, predvsem na račun avtomobilskega prevoza. Prevoz z javnimi prevoznimi načini je od osamosvojitve zelo upadel, predvsem avtobusni. Zadnje desetletje se je prevoz z javnimi sredstvi ustalil, a je še vedno mnogo nižji kot pred 30 leti. Poleg osebnega avtomobila je najbolj priljubljen avtobus, ki je do leta 2017 doživel rahlo rast, tako so lani avtobusi sprejeli 28,3 milijona potnikov, dve leti poprej pa skoraj 32.

15 leti tri četrtine v šolo pripešalo ali se pripeljalo s kolesom.

Gradnja novih železniških tirov je v Sloveniji že desetletja redek dogodek, po drugi svetovni vojni so bili v Sloveniji zgrajeni le štirje kraki, preostala dela so namenjena predvsem nadgradnji in modernizaciji. Zaupanje v železnice je v Sloveniji slabo, vlaki po 1.200 kilometrih železniških tirov prepeljejo le 2,3 % vseh potnikov. V Evropi vozovnico za vlak največkrat kupijo Avstrijci in Švicarji, slednji po prevozu na tirih prednjačijo s 17 % vsega potniškega prometa. Slovenske železnice so leta 1992 prepeljale 12,3 milijona potnikov. Število potnikov je naraščalo do leta 2013, ko se je z vlakom peljalo 16,4 milijona potnikov, od takrat upada. Lani je slovenske železnice koristilo 13,5 milijona potnikov. Na Slovenskih železnicah trdijo, da so lani zamude slovenskih vlakov znašale 2,2 minute na 100 kilometrov, odpovedanih pa je bilo 13 vlakov. Slovenske železnice izvajajo tudi anketo o zadovoljstvu strank, ki sicer kaže na izboljšanje mnenja uporabnikov, a sta najnižje ocenjena hitrost vlakov in storitve na postajah, potniki pa so zadovoljni z urejenim in ustrežljivim osebjem.

Gradnja nove prometne infrastrukture je večna tema vsake slovenske vlade, strokovne in širše javnosti. Kočevarji še vedno čakamo na izgradnjo obvoznice in posodobitev izredno nevarne ceste, ki vodi do Ljubljane, železniški potniški promet pa se nam izmika že leta. Slovenija je dobro vključena v vseevropsko prometno omrežje in je po ocenah Evropske komisije na prvem mestu, a je izgradnja cestnih povezav tudi dvorezni meč. Tovorni promet se je preselil na ceste, kar prinaša nove stroške vzdrževanja ter zastoje, nova cestna infrastruktura pa bo le privabila več prometa, če se temeljiteje ne posvetimo k javnemu prevozu.

Žarko Nanjara

OBNOVLJENI ORIGINALNI

TONERJI

kakovostno, cenovno ugodno, okolju prijazno

BPS Mikec Bastar, s.p., Pri Unionu 15, Kočevje

www.bps.si

mikec.bastar@siol.net

041 690 440

01 89 50 490

Kako do zaposlitve?

Iskanje zaposlitve je za marsikoga težaven proces. Iskalci se obračajo na različna podjetja in poskušajo zadovoljiti njihove standarde ter se prikazati v najboljši luči. Medtem ko je e-poštni predal poslanih sporočil napolnjen s prošnjami in povpraševanji za delo, je v nabiralniku še vedno veliko prostora za odgovore. Že samo pisanje življenjepisa in spremnega oziroma motivacijskega pisma je v nekaterih panogah postal umetnost, za nameček pa včasih tudi to ni dovolj. V modernem času številna podjetja iščejo točno določeno osebo s točno določenimi znanji. Poleg izobrazbe in izkušenj pa so vse bolj pomembne tudi kandidatove osebnostne lastnosti.

Na drugi strani procesa sedijo tisti, ki pravega kandidata iščejo in izbirajo. Izoblikoval se je sektor, ki je zadolžen za izbiro zaposlenih ter za celoten birokratski in administrativni postopek, da delavca zaposlijo. Tistim, ki prošnje sprejemajo in pregledujejo, v splošnem pravimo kadroviki ali kadrovska služba. Z dobo industrializacije in oblikovanja sindikatov, ki je temu sledilo, pa se je razvila še ena sfera, katere funkcija je bila narediti sindikate nepotrebne. Njen namen je bil vzpostaviti odnos med delavcem in organizacijo. Termin človeški viri danes označuje zaposlene v podjetju, skupni cilj tako 'upravljavcev' ter zaposlenih pa je kar se da dobro delovanje podjetja. Kdo so in kaj pravzaprav počne sektor za upravljanje s človeškimi viri? Njihova naloga je načrtovati, pridobivati, izbirati, ocenjevati, nagrajevati in izobraževati kadre. Posplošeno, cilj je, da delovno mesto zasede prava oseba. Ugotoviti pravi in poln potencial kandidat in kandidatov je pomembno predvsem zato, ker podjetje bolje deluje, če so na pravih mestih pravi ljudje. Da pa bi njihov potencial lahko ugotovili in hkrati preverili znanja ter sposobnosti, navedene v življenjepisih, uporabljajo različne metode.

Najpogostejša je razgovor oziroma intervju. Vseved Google najde na vprašanje "kako se pripraviti na razgovor" več kot 142 tisoč zadetkov in kopico povezav na najrazličnejše spletne strani. Dejstvo je, da gre za vedno aktualno vprašanje, na katero obstaja nekaj standardnih in že znanih odgovorov: naredi dober prvi

vtis, pred razgovorom se pozanimaj o podjetju, kamor se prijavljaš za delo. Na spletu lahko najdemo tudi kopico klasičnih vprašanj, ki se na intervjujih pojavijo. A marsikdo, ki je imel bližnjo izkušnjo s kompleksnejšim razgovorom, lahko pritrdi, da je bil kljub pripravam še vedno vsaj malo nepripravljen. S tematiko iskanja zaposlitve se ukvarjajo tudi v Podjetniškem inkubatorju Kočevje in v sodelovanju z Ljudsko univerzo Kočevje, Občino Kočevje ter Zavodom RS za zaposlovanje izvajajo karijerne sejmice. Projekt iskalcem zaposlitve omogoča, da se predstavijo lokalnim podjetjem in z njimi opravijo tudi kratek razgovor. Kaj iskalcem zaposlitve primanjkuje in katere lastnosti delodajalci najbolj cenijo, smo vprašali Andreja Mladenič iz Podjetniškega inkubatorja. Ta odgovarja, da je največji primanjkljaj kandidatov, da se pred razgovorom o podjetju ne pozanimajo. S tem posledično naredijo slab prvi vtis, hkrati pa se tudi ne pozanimajo, kje bi lahko pridobili reference. Ravno to pa delodajalci najbolj cenijo – skupaj s samoiniciativnostjo, željo po učenju ter prilagodljivostjo.

Celoten proces iskanja zaposlitve postane še bolj zakompliciran, ko se vmeša psihologija. Naši odgovori med intervjujem namreč vedno ne razkrijejo vsega, kar si podjetje o nas želi vedeti. Zato so strokovnjaki razvili ocenjevalne oziroma psihološke teste. Te običajno uporabljajo pri izboru kandidatov za bolj zahtevna delovna mesta. Kaj lahko pričakujemo od psiholoških testov?

Psihološko testiranje je lahko izvedeno na več načinov – posamično ali skupinsko. Pri individualnih testih gre običajno za prikaz stopnje kandidatove inteligence, njegovih posebnih sposobnosti, dosežkov, osebnosti in interesov. Testi inteligentnosti merijo mentalne sposobnosti kandidata in pokažejo, kako se loteva reševanja abstraktnih problemov ali nalog. Testi osebnosti preverjajo predvsem kandidatovo vedenje ter merijo njegove interese in vrednote, testi sposobnosti pa preverjajo njegove verbalne, numerične, prostorske in ali mehanske sposobnosti. V primeru točno določenih delovnih mest se uporabljajo tudi testi preverjanja sposobnosti – testira se tista naloga, ki jo bodo kandidati najpogosteje opravljali. Zelo pomembno je, da so kandidati pred začetkom testiranja obveščeni o njegovem namenu ter seznanjeni z navodili, pomembnimi podatki ter etičnimi načeli. Psihološki testi so lahko bolj zanesljivi kot intervju, predvsem pa bolj nepristranski. Zanesljivost in veljavnost tovrstnih testov potrjujejo tudi številne raziskave, predvsem v primerjavi s prvim vtisom. Kljub vsemu je treba vzeti v obzir, da so napake še vedno mogoče.

V vsem tem procesu pa ne moremo mimo življenjepisa. Na podlagi tega bomo namreč do razgovora (in morebiti posledično specifičnega testiranja) sploh prišli. Danes je življenjepis, to potrjujejo tudi na Ljudski univerzi Kočevje, le 'vstopnica na karierni

Foto: www.pixabay.com

vlak', a ravno z njim pritegnemo pozornost delodajalca. Kot pojasnjuje vodja kočevske Ljudske univerze Melita Oražem, mora biti življenjepis 'profesionalno strukturiran in oblikovan ter slovnično popoln'. V povprečju ga delodajalec pregleda v približno 5 do 7 sekundah, zato je pomembno, da v prvem delu poudarimo svoje temeljne kompetence. Tak življenjepis je "več kot 50 % bolj učinkovit kot življenjepis, ki ga lastno oblikujemo". "Trend pri zaposlovanju mladih temelji na energiji, neobremenjenosti, pripravljenosti na učenje, trenutnih trendovskih znanjih in seveda osebnostnih lastnostih." Dodaja še, da je pred vsem tem pomembno, da ima kandidat dobro izdelano in oblikovano karierno strategijo, ki jo "gradi na osnovi osebne predstavitve, kreativnega pristopa in lastne digitalne predstavitve na socialnih omrežjih (LinkedIn, Facebook, spletna stran)."

Klasični življenjepisi za zdaj še niso odpisani – pravzaprav ostajajo ena izmed ključnih točk pri iskanju zaposlitve. Čeprav zagotovo, da bo delodajalec izbral ravno nas, še ni, se naše možnosti zagotovo povečajo, če na razgovor pridemo dobro pripravljeni. **Neja Jerebičnik**

OPTIKACENTER
www.optikacenter.si
za popoln vid

- BREZPLAČNA KONTROLA VIDA
- OKULISTIČNI PREGLEDI
- KOREKCIJSKA IN SONČNA OČALA
- KONTAKTNE LEČE

TZO 20, trgovski center NAMA, 1330 Kočevje

+386 (01) 893 14 86, 051-641-770

pon-pet: 9h-12h, 15h-18h

f OptikaCenter Nama Kočevje

Optika Center, Marinka Trope s.p.
Kidričeva 2, 1330 Kočevje

KUPON 40€*

*pri nakupu dioptrijskih očal nad 100eur
(popusti se med seboj ne seštevajo)

“Verjamem v slovenske glasbenike”

“Bijelo dugme ali Azra?” sem navrgel mimogrede v pogovoru, nakar je takoj izbral slednje. Čeprav je Andraža Hribarja širša javnost spoznala kot festivalskega pevec, vztraja, da mu je najljubši kantavtorski pristop h glasbi. Slovensko občinstvo je nase opozoril s pesmijo Ne jokaj! lubika, ko je na obujeni Slovenski popevki leta 1998 prejel nagrado za najboljšega debitanta, 15 let pozneje pa je slavil še z nagrado za najboljšo skladbo Po čem diši ta dan. Na slovenskem izboru za Evrovizijo je nastopil petkrat in se vrhnji stopnički najbolj približal s pesmijo Življenje je. Za seboj ima šest izdanih plošč, številne festivalske nastope in je tudi reden gost domačih kočevskih odrov.

Po treh letih glasbenega premora, ko je s simfoničnim orkestrom RTV pod vodstvom Roka Goloba posnel album Huanani, se na glasbeno prizorišče vrača s kitaro v roki. Njegov pravkar izdani album nosi ime Čas je, kjer so z njim zaigrali klaviaturista Neisha in Tomaž O. Rous, basist Miha Koren in kočevski bobnar Dorian Granda.

Začnimo pred začetkom. Izhajaš iz glasbene družine, zato so bili tvoji prvi koraki v glasbi kar doma.

Moji zgodnji spomini so vezani na ozvočenje, ojačevalnike, na kitarske kovčke, njihov vonj po barjih in vadbinih sobah. In ta vonj me spremlja vse življenje. Vse preostalo se je zgodilo samo po sebi, v moji okolici je bilo ogromno glasbe, veliko pogovorov o njej, velik poudarek je bil tudi na kreativnosti. Očetovi prijatelji so tekstopisci, glasbeniki, aranžerji, celotna družba je bila povezana z glasbo. Prva stvar, na katero pomislim ob glasbi, je ustvarjanje. Pri nas se cenijo glasbeniki, ki pišejo.

Kdaj si začel ustvarjati?

Takoj ko sem se začel ukvarjati z glasbo. Moj dobri prijatelj že od malih nog je Žiga Bižal, tudi sam avtor, s katerim sva vedno bila kot rit in srajca. Igrala sva instrumente in hitro sestavila bend, mislim, da sva takrat bila v drugem razredu. Takrat so začele nastajati prve pesmi, ki smo jih igrali tudi pozneje, ko smo bili že napol pubertetniki. Bile so res najstniške in naivne pesmi, a so že imele rep in glavo.

Uvod v glasbeno kariero je bil, trnek je bil nastavljen, vse drugo je stvar osebnega angažmaja. Sam v glasbo vlagam ogromno časa, zame

je to način življenja. Ali bi bil glasbenik, če se ne bi rodil v tej družini, ne bi znal povedati, a na neki način sem zato imel boljše možnosti.

Kako se spomniš glasbene scene v Kočevju, garažnih bendov in Godbe?

Prvi resni bend sem imel že v sedmem razredu osnovne šole, ko sem imel 12 let. Takrat se je vse vrtelo okoli godbe in njenega vodje Slavka Rančigaja. Sam se ni vpletal v to, kaj bi skupine morale igrati, imeli smo popolnoma proste roke, le od vsake skupine je zahteval, da vključi v zasedbo pihalno sekcijo.

V vseh teh prostorih Godbe in v starem nebotičniku je bila množica skupin, po zvrsteh zelo različnih, skupna točka vseh pa je bila alternativa. Vse je bilo rahlo na robu, malo bolj ostro. Ko sem gostoval pri Izštekanih, je Jure Longyka, ki si je želel slišati tudi nekaj moje zgodovine, glasbo moje takratne skupine Kante komentiral: to meni zveni kot en urbani pank. Ne moreš mimo svojega okolja, poleg nas so takrat vadili K Sound XXX in Murve. To je vsekakor vplivalo tudi na našo glasbo.

Nazadnje sva govorila lani junija, na dogodku Godba po Godbi v

Kulturnem centru Kočevje. Ali na ta leta gledamo preveč nostalgijo? Godbe že dolgo ni več, na odru KCK-ja so nastopile skupine, katerih člani imajo tako stare otroke, da bi lahko že sami igrali v pank bendih. Kako gledaš na te čase?

To sem razumel kot nostalgijo, ne kot obuditev, kot lep spomin na tiste čase, in ravno zaradi tega je bil lep dogodek. Po eni strani smo upali, da bo to nekako le spodbudilo nekatere bende, da nadaljujejo glasbeno ustvarjanje, da se bodo fantje, ki so se odtujili, spet srečali in zaigrali skupaj, kar so nekateri tudi storili. Tudi naša skupina Kante smo bili najprej zagreti, da bi nadaljevali in mogoče še celo kdaj bomo. A smo med pogovori tudi ugotavljali, da nekatere stvari držijo malo bolj ali malo manj, kot so bile prikazane, mogoče je vsak želel zgodovino prikazati malo po svoje. Med obujanjem spominov pa smo malo razpihali dolgoletni prah.

Leta 1998 si nastopil na Slovenski popevki, kjer si osvojil nagrado za najboljšega debitanta. Redki Kočevjarji so se podali v festivalsko nastopanje. Zakaj si se tega lotil?

Iz gole radovednosti in kreativnosti. Slovenska popevka se je takrat vrnila po 15 letih in organizatorji so obljubljali, da bo postala polnokrven festival kakovostne glasbe, takšna, kot je že bila, z orkestrom v živo in dobrim uredniškim izborom, kar se je najprej tudi uresničilo. Ker imam na splošno rad kakovostno glasbo, nastop na popevki ni bil nikakršen problem. Moj nastop je bil uspešen, bil sem še mlad in zagrabili so me z vseh strani. Takrat sem ugotovil, da mi ta šansonjerski pristop pop glasbe kar leži, zato sem v tem stilu nadaljeval. Nastopil sem še nekajkrat, leta 2013 sem prejel nagrado za najboljšo skladbo v celoti. Pred dvema letoma pa sem predstavil skladbo Stari most.

Ko je kakovost festivala v nekem trenutku drastično upadla, sem postal glede nastopanja na festivalih skeptičen. Ožji krog ljudi, s katerimi se družim, mi je svetoval, naj se ne oziram na druge, saj tam predstavljam samega sebe. In to drži kot pribito, ko čas mine, ostanejo samo še pesmi, preostalo dogajanje na odru in okoli njega pa pade v pozabo.

Prav bi bilo nastopajoče izbrati iz bazena preverjenih izvajalcev. Naj bodo to ljudje, ki so že kdaj prej stali na odru. Jaz bi temu rekel pomanjkanje uredniške politike, mogoče zaradi strahu, da bodo z izborom bolj zahtevne glasbe izgubili poslušalce. A prav s padanjem kakovosti izgubljajo svoje občinstvo, ljudi, ki imajo radi dobro slovensko glasbo.

Na neki način je bil to mejnik v tvoji karieri.

Seveda. Festivali so nekakšna odskočna deska za doseganje prepoznavnosti, ne samo med poslušalci, ampak tudi med novinarji in organizatorji. Dober nastop vedno dvigne nekaj prahu in včasih je to dovolj za korak naprej.

Si kdaj razmišljal o glasbeni karieri v tujini?

Sicer sem nastopil na nekaj festivalih v tujini in moj založnik si je tudi prizadeval v tej smeri, saj se moja glasba vrti tudi v tujini. A nikoli nisem pisal v tujem jeziku, sem pa razmišljal, da bi mogoče prevedel kakšno pesem v hrvaščino.

Mogoče se sliši malo naivno, a jaz imam rad slovenski jezik. Kar se tega tiče, sem domoljub, tudi nisem

za to, da Slovenci na festivalih pogosto jememo v angleščini. Vse moje pesmi na EMI so bile v slovenščini – razen ene, ki je imela večjezični refren. Tu sem v več jezikih želel sporočiti, da je življenje lepo.

Uvrstitev na lestvice pomeni tudi razporejanje denarja avtorskih pravic. Se ta denar pravično deli, ste avtorji dobro kompenzirani?

S tem imam dobre izkušnje, je pa res, da imam tudi že precej velik opus. Ko doživljaš svojih 15 minut in se tvoja skladba vrti večkrat na dan, je v redu, na splošno je pa problem, da slovenski glasbenik na domačem trgu tekmuje praktično z vsemi tujimi glasbeniki.

Če ustvarjaš žanrsko omejeno glasbo, boš imel že v osnovi ozek krog poslušalcev. Tukaj ne gre za tekmo, za uvrstitev na lestvice, ampak gre za ustvarjanje lastnega kroga poslušalcev, ki potem hodijo na koncerte. Vse drugo je že poslovno načrtovanje, a jaz se s tem ne ukvarjam. Če bi se, potem bi se

verjetno usmeril v komercialno ali turbofolk glasbo.

Zato je v Sloveniji potreben medij, ki ima dobro uredništvo. Televizija je tukaj nekako zaspala, narodno-zabavna glasba je še dobro zastopana, preostala slovenska pa ne.

Pričakuješ, da bodo spremembe pri poslušanju glasbe prek pretočnih storitev kaj izboljšale položaj slovenskih glasbenikov?

Upam. Pri naši založbi to dogajanje spremljajo že nekaj časa. V Sloveniji se še vedno prodajajo cedeji, sicer v relativno nizkih nakladah, pretočne vsebine še nimajo velikega pomena. V nasprotju s tujimi trgi, kjer so pretočne vsebine že močno presegle prodajo cedejev. Upam, da se bo

spet združil moči s producentom Dejanom Radičevićem. Kaj novega prinaša album?

Andrej Karoli je na Valu 202 povedal, da se s to ploščo Andraž Hribar vrača na mesto zločina, saj ga spominja na Tretjo plato, ki je bila izdana leta 2003. Na albumu so izpostavljene kitare, tudi aranžmaji so bolj bendovski. Tokrat sem prvič vse kitarske dele na albumu odigral sam in producent Dejan Radičević je bil najprej glede tega malo skeptičen, saj me ni poznal v tej vlogi. Nakupil sem tudi precej nove kitarske opreme, kar mi je doslej manjkalo. A za snemanje albuma je treba imeti določeno variabilnost, saj drugače zveni preveč linearno.

Sodobna glasbena produkcija zahteva določeno raven. Kako je zate pomembna tehnična studijska dovršenost glasbe in studijska produkcija?

Produkcijo jemljem nadvse resno, najamem najboljšega producenta, ki ga poznam tisti trenutek, ter najamem najboljše glasbenike, ki so takrat na voljo. Na novem albumu lahko ob bolj podrobnem poslušanju slišiš njeno slojevitost, za prvo zvočno sliko so še dodatne plasti, tepih zvokov, električnih orgel in klaviatur. Klaviature na novem albumu je posnela Neisha, Tomaž O. Rous iz Siddharte pa je nasnel različne sloje v ozadju, ki dodajo glasbi globino.

Vlado Kreslin je nekoč pel To ni političen song, a je bil njegov song vendarle političen. V svojih pesmih se političnega ne dotikaš, a vseeno so današnji časi tako napeti, da se umetniki temu danes težko izognejo.

V svojem ravnanju sem apolitičen. Imam svoje življenjske nazore, ki jih pa namenoma ne izražam, ne ukvarjam se s politiko in bom pri tem vztrajal, dokler se bo le dalo. Kritičen sem do vseh političnih opcij, poskušam biti čim bolj objektivni, ker se mi zdi, da te ta usmerjenost v eno opcijo lahko omejuje pri kritičnem pogledu na svet.

Ali obstaja kakšna meja, ko bi si rekel, zdaj bom pa napisal politično pesem?

Zapisujem čas, ampak to počnem bolj subtilno, skozi druge teme. Tudi ljubezni ne doživljamo na enak način v vseh obdobjih. Življenje poskušam spremljati čim bolj široko in v tem trenutku. In predvidevam, da na podoben način v nekem določenem obdobju dogajanje spremljajo tudi drugi ljudje, ki se v tem prepoznajo. Verjamem, da se lahko tudi na ta način zapiše duh časa.

Žarko Nanjara

Roman Hrovat odšel s funkcije podžupana

Sredi poletja se je po šestih letih s položaja kočevskega podžupana poslovil Roman Hrovat, ki se vrača v zaslužen pokoj, kjer namerava čas nameniti predvsem svoji družini in bližnjim. Nekdanji vojaški pilot se je županu, dr. Prebiliču, in listi Moja Kočevska pridružil leta 2014, po zmagi liste na volitvah pa je kot nepoklicni podžupan prevzel različna področja delovanja, s poudarkom na civilni zaščiti in krajevnih skupnostih, ter usklajevanje občinskega sveta. Kot podžupan in občinski svetnik iz vrst Moje Kočevske je vedno poudarjal pomen povezovanja in sodelovanja.

Želja po umiku v zasebnost je v njem tlela že nekaj časa, in čeprav se noben trenutek ne zdi zares pravi za odhod, je odločitev po umiritvi razmer v povezavi s koronavirusom

dozorela. Svojim sodelavcem se zahvaljuje za leta dobrega in plodnega sodelovanja, ki pa tudi z odhodom s funkcije še ni povsem zaključeno. Še naprej namreč ostaja aktiven pripadnik Civilne zaščite kot tudi občinski svetnik iz vrst Moje Kočevske.

Župan dr. Vladimir Prebilič je podžupanu ob odhodu izrazil svojo hvaležnost za odlično sodelovanje pri izvedbi številnih projektov, ki so izjemnega pomena za razvoj Kočevskega. Brez dvoma gre velik del zaslug za uspehe naše občine tudi Romanu, izpostavlja župan in dodaja, da čeprav ga bodo na Občini Kočevje pogrešali, razume in podpira njegovo osebno odločitev. Veseli ga, da se poti z odhodom s funkcije ne bodo povsem razšle, kar je v teh negotovih časih izjemnega pomena, saj je prav Roman

Foto: Bojan Štefanič

pomembno prispeval k obvladovanju koronavirusa v naši občini. Kolektiv občinske uprave Občine Kočevje

Romanu želi veliko sreče in lepih trenutkov.
K. G.

Delovna skupina za obravnavo romske problematike

Občina Kočevje je na začetku leta prevzela pobudo in povezala 11 dolenskih in belokranjskih občin, ki so skupaj naslovile obsežno pismo na Predsednika Vlade RS s pozivom k sistemskemu in celovitemu reševanju težav na področju sobivanja večinskega prebivalstva z romsko manjšino. Potem ko odziva od premierja Marjana Šarca ni bilo, so župani marca znova pisali novo sestavljeni vladi. Tokrat je bil poziv uspešen, predstavniki županov

so bili v kratkem vabljeni na pogovor v Kabinet predsednika vlade, rezultat pa je bil dogovor o ustanovitvi medresorske delovne skupine za obravnavo romske problematike. Gre za telo, ki bo usklajevalo delo ministrstev, oblikovalo predloge za izboljšanje stanja na terenu, pripravljalo predloge za spremembo zakonodaje na področjih, kjer se izkazujejo osnovne pomanjkljivosti, in o napredku redno poročalo Vladi RS. Dejstvo je, da v omenjenih obci-

nah prihaja do vse večjih konfliktov med romsko populacijo in preostalim prebivalstvom, problem pa je zaradi predpisov in zakonskih podlag nujno treba nasloviti na nacionalni ravni. Delovna skupina, katere član je tudi župan občine Kočevje, dr. Prebilič, ki je že začela delati, se je dodatno razdelila še na tri podskupine, in sicer za področja zaposlovanja in socialnih transferjev, za področje vzgoje in izobraževanja, ter problematiko neučinkovitosti kaz-

novalne politike. Poleg kočevskega župana bosta pri delu skupine po potrebi sodelovala tudi kočevski poslanec v DZ RS Predrag Bakovič in ravnatelj OŠ Zbora Odposlancev Peter Pirc. Vsi prisotni na uvodnih sestankih so izrazili prepričanje, da je integracijo romske skupnosti treba pravilno usmeriti in nadgraditi, samo tako lahko izboljšamo kakovost življenja vseh in zagotovimo zgledno sobivanje.
O. U.

Evropski teden mobilnosti 2020 v Kočevju

V Kočevju ob izidu časopisa poteka že 9. evropski teden mobilnosti. Ta letos poteka pod sloganom Izberi čistejši način prevoza! in je namenjen spodbujanju čistejši mobilnosti – s hojo, kolesom ali javnim prevozom. Evropski teden mobilnosti vsako leto poteka med 16. in 22. septembrom, v Kočevju pa je zaradi številnih aktivnosti in ukrepov zaradi preprečevanja širitve okužb s koronavirusom še malce podaljšan, in sicer do 24. septembra, ko bodo na poligonih v središču mesta uživali vrtčevski otro-

ci in osnovnošolci. Do takrat bo tudi vzpostavljena zapora mestnega jedra za promet.

Občina Kočevje je za izvedbo nekaterih letošnjih aktivnosti pridobila tudi finančna sredstva od Ministrstva za okolje in prostor v okviru sredstev Sklada za podnebne spremembe. Aktivnosti, ki jih izvajajo v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE, so ureditev peš kažipotov, izvedba Pešbusa, izvedba delavnic o trajnostni mobilnosti za starejše in izvedba parkirnega dneva

Foto: Občina Kočevje

– parkleta. S ciljem, da bi čim več prebivalcev spodbudili k hoji, so v mesto umeščeni novi peš kažipoti v obliki talnih označb 'peš ni daleč' in v obliki označevanih tabel za pešce, ki sporočajo razdalje do ključnih bližnjih ustanov in točk interesa. Trenutno so postavljene na treh točkah: pri Pošti, športni dvorani in na mestni ploščadi. K hoji spodbujamo tudi najmlajše. S Pešbusom se učenci v šolo odpravijo peš v organiziranih skupinah po domišljeno načrtanih poteh in po stalnem urniku. V Ko-

čevju Pešbus letos poteka prvič, in sicer na OŠ Zbora odposlancev ter na OŠ Ob Rinži. V sklopu delavnic o trajnostni mobilnosti za starejše so se izvedli trije dogodki. Starejšim smo v sodelovanju s Slovenskimi železnicami - potniški promet in podjetjem Nomago predstavili možnosti javnega prevoza in jim pomagali urediti brezplačno vozovnico, predstavljen je bil projekt multimodalne mobilnosti, novost v prostoru pa je vzpostavitev Poti za srce. Gre za označeno 2 km dolgo traso po mestu, ki spodbuja k vsakodnevnemu gibanju. Trasa se začne pri Diagnostičnem centru Medico interna in jo že lahko preizkusite. Parkirni dan in Parklet pa je projekt, namenjen predvsem mladim. Gre za preureditev parkirišča v začen družabni ali prireditveni prostor. Parkirišče pri Knjižnici Kočevje je tako med evropskim tednom mobilnosti preurejeno s pomočjo učencev Srednje šole Kočevje in namenjeno predvsem mladim.
K. G.

Zaključena 2. faza zamenjave stavbnega pohištva

V času poletnih počitnic so se na OŠ Ob Rinži nadaljevala dela investicije zamenjave stavbnega pohištva, in sicer 2. faza. Ta je zajemala celotno zamenjavo oken in vrat v učilnicah prve triade z materiali, kot sta aluminij in les, sanacijo lesenih parapetov in zamenjavo termostatskih ventilov. Vsa gradbena dela so bila zaključena še pred začetkom šolskega leta, nekaj manjših obrtniško instalacijskih del pa je bilo zaključenih septembra. Otroke so tako pričakale svetlejšje učilnice, ki so predvsem bolj izolirane. Zaradi dotrajanih oken in vrat

Foto: arhiv Občine Kočevje

so bile namreč učilnice v zimskih mesecih pogosto zelo hladne, kar je pomenilo tudi veliko večje stroške ogrevanja. Pogodbena dela 2. faze je izvajal lani izbrani ponudnik BS Gradbenik, s podizvajalcema Inles in Mizarstvo Pantar. Celotna pogodba za zamenjavo stavbnega pohištva sicer obsega skupaj tri faze in znaša 1,3 milijona evrov. V prihodnjem letu je načrtovana izvedba zadnje in najboljše faze – zamenjava stavbnega pohištva v učilnicah druge in tretje triade.

K. K.

Oživljanje vasi s projektom Podeželje naše mesto

Projekt Podeželje naše mesto je še eden od projektov Občine Kočevje, ki je uspešno kandidiral na javnem pozivu LAS in ga sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja. Izvajal se bo od septembra 2020 do septembra 2021. Namen projekta je oživitev in povezovanje ljudi na podeželju skozi različne aktivnosti v krajevnih in vaških skupnostih, obuditev ter ohranitev starih običajev, iger in obuditev zavedanja zgodovinske in kulture dediščine na območju izvedbe projekta. To so poleg naselij Gorenje, Kočevska Reka, Zgornji Cvišlerji in

Prikaz ureditve Dolnja Briga • Foto: arhiv občine Kočevje

Dolnja Briga v občini Kočevje še Vas v občini Kostel, Loški Potok, Osilnica in Sodražica. Na našem območju bo glavni poudarek na obuditvi vaškega jedra v naselju Zgornji Cvišlerji in ureditvi vaškega jedra s postavljenimi nadstrešnicami in urbano opremo v naselju Dolnja Briga. S projektom tako izpolnimo potrebe prebivalcev podeželja po obuditvi vaških jeder, druženju in vseživljenjskem učenju, saj se predvsem ti prebivalci bolj oddaljenih področij težko vključujejo v aktivnosti, ki potekajo v glavnem v mestu.

I. K.

Začel se je projekt Ena kapljica lahko reši svet

Danes gospodinjstva reciklirajo odpadna olja in maščobe tako, da jih zbirajo v posode in odlagajo na zbirnem centru v Mozlju. A v realnosti številna gospodinjstva olja in maščobe večinoma odlivajo v odtoke, maščoba se nabira v ceveh, posledično pa se zamašijo vertikalne odtočne cevi. Na podeželju, kjer kanalizacijskega sistema ni, se jedilna olja največkrat zlivajo v greznice ali neposredno v naravo (kompostniki). Ob tem pozabljamo, da jedilno olje predstavlja 3500-krat večjo obremenitev okolja kot komunalne vode. Ena kapljica jedilnega olja onesnaži 1000 l vode, zato so aktivnosti v zvezi z zbiranjem odpadnega okolja izredno pomembne za ohranjanje narave, živalskih in

rastlinskih vrst, hkrati pa preprečujejo škodo na objektih.

S projektom Ena kapljica lahko reši svet, s katerim smo uspešno kandidirali na razpisu LAS in ga sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, bomo reševali prej opisani problem z aktivnostmi, ki bodo dosegle čim širše ciljno občinstvo na območju LAS. Z nakupom posod za

Foto: Unsplash.com

pogoji za zbiranje odpadnega olja, saj tovrstne 'infrastrukture' na obravnavanem območju še ni. Z nakupom posod za zbiranje odpadnega olja, ki bi jih razdelili med ciljno publiko, ter izobraževanjem o načinu zbiranja od-

zbiranje odpadnega olja in ureditvi zbirnih mest, kjer bodo posode postavljene, bodo vzpostavljeni osnovni

padnega olja po gospodinjstvih se bo vzpostavil temelj za zbiranje tovrstnih odpadkov. Z delavnicami se bodo prebivalci seznanili o možnostih ponovne uporabe odpadnega olja na domu. Z drugimi motivacijskimi delavnicami, predavanji, izdelavo in razširjanjem informacij pa bodo poskušali izobraziti ljudi o pomenu zbiranja odpadnega olja, saj problem prinaša gospodarsko škodo javni in zasebni infrastrukturi. V projektu kot partner sodeluje Komunala Kočevje, ki bo kot strokovna služba skrbela za namestitve in uporabo opreme ter zagotavljala odvoz odpadnega olja, hkrati pa bo po zaključku projekta, septembra 2021, zagotavljala trajnost operacije.

I. Š.

Deklica s piščalko 2021 – javni poziv za nominacije

Občina Kočevje vabi k predložitvi nominacij za prejemnika priznanja Občine Kočevje Deklica s piščalko 2019. Priznanje se podeljuje za strokovno odličnost na področju umetnosti, humanističnih znanosti in

kulture, da bi izpostavili nacionalno ali mednarodno primerljive vrhunske rezultate ustvarjalcev, katerih delo je povezano z regionalnim področjem Občine Kočevje tako, da bistveno prispevajo k umetniškemu, znanstvenemu in kulturnemu razvoju Kočevske.

Nominirance lahko predlagajo posamezniki, pravne osebe ali druge neformalne skupine ljudi v najširšem smislu. Rok za predložitev nomi-

nacij je 30. 9. 2020. Podrobnosti poziva so objavljene na spletni strani Občine Kočevje, dokumentacija pa je dostopna tudi v vložišču Občine Kočevje.

K. G.

Razvijamo vasi – nov vaški dom v Slovenski vasi

Občina Kočevje je prisluhnila dolgotrajnim težnjam in potrebam vaščanov Slovenske vasi in tako v minulem letu pristopila k pridobitvi projekta in gradbenega dovoljenja za izgradnjo novega vaškega doma. Zaradi omejenih finančnih virov je bila sprejeta odločitev, da se h gradnji pristopi fazno. Tako se bo letos postavil dom (gradnja do 3. gradbene faze), v prihodnjih

Foto: arhiv Občine Kočevje

letih pa se bodo dela nadaljevala v sodelovanju s krajevno skupnostjo. Urejale se bodo še instalacije, notranjost in zunanost objekta. Gradnja doma do 3. faze se je na podlagi javnega povabila oddala podjetju Obnova Kočevje, d. o. o., ki je začelo delati v poletnem času, gradnja pa se bo zaključila predvidoma oktobra.

A. S.

Posodobljena infrastruktura Željnskih jam

Avgusta so bila dokončana dela za ureditev jamske infrastrukture v Željnskih jamah. Prvotno je bilo načrtovano, da bodo dotrajane lesene ograje nadomeščene s kovinskimi, vendar zaradi neravnega terena izvedba ni bila mogoča, zato so nove ograje narejene iz masivnega lesa. Zamenjane in dograjene so bile tudi lesene stopnice na strmih predelih, zaradi česar je zdaj dostop lažji in varnejši.

Ko so opravljali zemeljska dela, je bila na terenu tudi arheološka ekipa, ki je nadzorovala izkope temeljev in pregledala dvometrski pas skozi celotno traso jam. Končni rezultati pregleda vzorcev še niso znani, po trenutnih podatkih pa so bili najdeni le odbitki in orodja mikrolitov. Zadnja večja arheološka raziskava je potekala med letoma 2018 in 2019, ko je Inštitut za

arheologijo ZRC SAZU v sodelovanju s Pokrajinskim muzejem Kočevje odvzel manjši del izkopanih usedlin na nasipu pred jamo. Ker v 70. letih, ko je sistematična arheološka izkopavanja v Ciganski jami vodil Mitja Brodar, še niso uporabljali mokrega sejanja, so želeli preveriti, koliko drobnih najdb so spregledali. Obstaja možnost, da so bili številni mikro-

Foto: Sonja Movrin

liti (zelo majhna kamnita orodja) in morebitni drobni umetniški izdelki

med izkopavanji spregledani in da se najdejo pri reviziji izkopanih usedlin. Spiranje in pregledovanje z nasipa odvezete zemljine še poteka.

Zavod Kočevsko je pripravil tudi nov turistični produkt za vodene ogledke Željnskih jam pod vodstvom izkušenega turističnega vodnika. Jame so privlačne tudi za ljubiteljske in profesionalne fotografe, saj igra teme in svetlobe, ki pronica skozi naravna okna, omogoča izjemne fotografije. Pozimi obiskovalci lahko opazijo kapnike, ki rastejo s stropa ali s tal. Program bo vseboval še predstavitev zgodovine Kočevskega jezera s sprehodom do glavne plaže in pokušino lokalnih dobrot Kočevskega. Ponudba je predstavljena na spletni strani Zavoda Kočevsko.

S. M.

Naj spominek Kočevske 2020 je dišava Gozdni ples

25. avgusta je na letnem vrtu Kulturnega centra Kočevje potekala podelitev priznanj in zahval za naj spominek Kočevske 2020. Tema letošnjega natečaja je bila Divje. A prijazno., kar je komunikacijsko-marketingški nagovor destinacije Kočevsko, ki ga je Zavod Kočevsko lansirala lani v svoji promocijski kampanji za pristna naravna doživetja. Na natečaju je s svojimi predlogi letos kandidiralo šest prijavljenih. Predloge je ocenila petčlanska strokovna komisija v sestavi: Vesna Malnar Memedovič, Mateja Dekleva, Alenka Šubic, Katja Godeša in Andrej Mladenovič. V prostoru, kjer je komisija ocenjevala predloge, je bilo letos zelo dišeče, saj so kar štirje od šestih izdelkov kot svoj glavni atribut poudarili vonj, vonj po gozdu, smoli, lesu ... Po oceni komisije si je naziv naj spominek Kočevske za leto 2020 prislužil izdelek **dišava za dom Gozdni ples**, ki ga je izdelala Mia Novak. Avtorica je prejela denarno nagrado v višini 500 evrov in možnost, da občina odkupi nagradjeni izdelek za namen protokolarnih daril, in sicer v višini do 400 evrov. Ideja o turističnem spominku, dišavi za dom, izhaja iz želje po tem, da bi turisti

Naj spominek Kočevske 2020 je dišava za dom Gozdni ples avtorice Mie Novak. Foto: Bojan Štefanič

in obiskovalci lahko s seboj odnesli košček Kočevske in v svojem domu podoživeli občutja, ki jih prinaša divja kočevska narava – prostrani kočevski gozdovi, starodavna drevesa in čist zrak. Vonj gozda na človeka vpliva pozitivno, saj deluje terapevtsko, sproščujoče in

Drugo mesto in s tem 400 evrov nagrade je komisija podelila avtorju Viktorju Koboli za izdelek **Tokpavšalca**, tretje mesto in 300 evrov pa je prejela **Mojca Poje** za izdelek Smrekomaz. Foto: Bojan Štefanič

protistresno. Lična steklenička vsebuje eterična olja bele jelke, ki delujejo osvežujoče in izboljšujejo razpoloženje. Predloge so oddali še Peter Žagar (ko. wood torbica), Anže Kobola (dišeča posodica) ter Aneri Muhvič (dišeča okrasna blazinica), ki so prejeli zahva-

le za sodelovanje na javnem natečaju. Komisija je bila z letošnjimi predlogi, kljub skromnemu naboru, zelo zadovoljna, saj so vsi sodelujoči na natečaju pokazali veliko mero kreativnosti in ustvarjalnosti ter so se držali zastavljene tematike. S. M.

Dober gospodar

SLOGA

Dober gospodar ve, da je treba stvar vzdrževati. Samo nakup ali gradnja ni dovolj. To velja za premičnine (npr. avto) kot za nepremičnine (npr. objekt). Vzdrževanje je tako za premičnine kot nepremičnine tudi predpisano.

Če se vzdrževanje zanemari, je potrebna sanacija, ki močno preseže vzdrževalne stroške. Zato obstajajo vzdrževalci,

hišniki, ki morajo skladno z navodili za vzdrževanje, ki so jih prejeli pri prevzemu, recimo pravočasno čistiti žlebove, barvati lesene elemente, impregnirati betone in opozarjati uporabnika ob morebitni nepravilni uporabi objekta.

Sodobne, okolju prijazne hiše, ki se morajo prilagajati strogim naravovarstvenim zahtevam, zgrajene z naravnimi materiali,

ki so dostikrat tudi predpisani standard, so seveda dražje in zahtevnejše za vzdrževanje.

Samovoljne spremembe brez soglasja proizvajalca ali odgovornega vodje projekta in odgovornega projektanta so nezakonite in tako predstavljajo dodaten nenačrtovan strošek in so tudi preteča nevarnost pri takšni nepravilni uporabi (npr. vozne lastnosti pri avtu ali po-

žarna varnost pri objektu).

Pri avtu ni dovoljena nobena sprememba brez tehničnega pregleda in homologacije. Temu sledijo tudi veljavnosti garancije in odgovornosti proizvajalca.

Enako je pri objektu. Odgovorni vodja projekta z odgovornimi projektanti na podlagi predlagane spremembe uporabnika presodi o njeni ustreznosti kot o tem, ali je

potreben nov upravni postopek za izdajo gradbenega dovoljenja ali tehnični pregled. Še posebej pomembno je upoštevanje teh postopkov, če gre za javne objekte. Saj je lahko ogroženo zdravje ljudi, poleg tega pa lahko to razumemo, da gre za slabega gospodarja in za negospodarno trošenja našega denarja.

Janko Veber

Odprtje pisarne

SDS

Med poletnimi počitnicami smo se člani OO SDS Kočevje aktivno ukvarjali z urejanjem poslanske pisarne in pisarne OO SDS Kočevje. Odprtje pisarne je potekalo 31. avgusta v novih prostorih na Trgu zbora odposlancev 64 v Kočevju (Hotel Valentin). Zaradi priporočil NIJZ je bilo organizirano samo v ožjem krogu. Poleg članov IO SDS Kočevje je bil na odprtju prisoten tudi poslanec Jože

Tanko. Uradne ure poslanske pisarne bodo potekale vsak prvi ponedeljek v mesecu, in sicer od 17. do 18. ure oz. po dogovoru. Ker menimo, da je v teh zahtevnih časih treba biti dostopen in je dosegljivost ljudem še kako pomembna, smo se odločili, da po dolgem času ponovno odpremo pisarno. Na tak način bomo še lažje preučevali predloge in reševali težave občanov in državljanov. Pred

pisarno pa je tudi nameščen nabiralnik, v katerega lahko oddate svoje predloge, ideje in pritožbe. Vsakega obiska se že vnaprej veselimo, saj smo skupaj močnejši. Vljudno vabljeni, da nas obiščete vsak prvi ponedeljek v mesecu.

Septembra bomo na seji občinskega sveta potrjevali predloge za občinske nagrade. Svetniška skupina SDS Kočevje bo podprla dobre predloge, za

katere mislimo, da so primerni. Podprli bomo tudi predlog za častnega občana g. Iveta A. Staniča, saj menimo, da si je z dolgoletnim in uspešnim delom to nagrado zaslužil.

Na dopisni seji smo potrjevali novelacijo investicijskega programa ureditve kolesarskih povezav, ki ga bo občina z lastnimi sredstvi sofinancirala v višini približno 800.000 EUR. Predlog smo podprli, saj inve-

sticija pomeni dodaten razvoj našega mesta.

Na seji so se na našo pobudo našla sredstva v rebalansu proračuna za ureditev dotrajane kuhinje v OŠ Stara Cerkev. Želimo si, da bi se zagotovilo več sredstev za umiritev prometa v strnjenih naseljih s hitrostnimi ovirami, saj tako trajno ustavimo prehitro vožnjo nekaterih voznikov.

Luka Bubnjič

Prioritete

SD

Jesen je pred vrati in začetek šole napoveduje novo obdobje življenja s covidom-19. Nošenje mask je postalo običajna rutina, tudi ukrepi niso več tako ostri, kar nakazuje na to, da je treba živeti naprej normalno, kolikor lahko, saj drugače pač ne bo šlo. Če bi ponovno zapirali podjetja, šole in tičali doma, bi hitro ostali brez sredstev, brez izobrazbe, izolirani in v depresiji in škoda bi bila mnogo hujša od te bolezni.

A čeprav se stanje izboljšuje, pa ni vse tako, kot bi moralo biti.

Še vedno se pogosto pozablja, da obstajajo tudi druge bolezni in poškodbe, ki nas ogrožajo, in da za vsa bolezenska stanja ni kriv le ta virus.

V našem zdravstvenem domu so se dobro organizirali, da so preprečili okužbe, uredili so triažo in protokol dostopa do zdravnikov. Bolniki čakajo pred vhodom, dokler jih osebno ne pride iskat nekdo iz ordinacije. V poletnem času je bila to dobra rešitev, a ker se približuje jesen, zima in hladno vreme, bi opozorila na to, da bo čakanje pred

vhodom v zdravstveni dom oteženo, saj je ravno tam prepah in za bolne ljudi to ne bo primerno. A verjamem, da so na ta problem že pomislili tudi v vodstvu in da se bo vse primerno uredilo.

Gospodarstvo je tudi v Kočevju šlo navzdol, v marsikaterem podjetju so že in še bodo odpuščali delavce, zato se moramo vsi pripraviti na ne tako vesel konec leta. Možno je tudi, da bo kriza trajala še kar nekaj časa. Občina bo zagotovo še morala del svojih proračunskih sredstev namenjati gospodarstvu in podjetništvu,

da bomo lahko obdržali glavo nad vodo. Žal se zato tudi marsikateri načrtani občinski projekt ne bo izvedel, saj ne bo dovolj sredstev. Socialni demokrati si vedno prizadevamo, da bi pridobili čim več sredstev tako v gospodarstvu kot v infrastrukturo, a pomoči od države tudi ne moremo pričakovati, ker so ne glede na obljube tudi državna sredstva omejena. Za vse nas je in bo pomembna potrpežljivost, ker tudi tega bo enkrat konec.

Prihodnje leto bo zagotovo boljše in naj nas kot tolažba vodi

dejstvo, da se tudi Rim ni zgradil v enem dnevu in da bo v občini nekoč postopoma vse urejeno, od turizma do gospodarstva in infrastrukture tako, kot si vsi želimo. Trenutno pa stanje tega ne dopušča in se moramo osredotočiti na ohranitev gospodarstva, ker od tega smo dejansko odvisni vsi.

Ovire so in bodo, težav ni, so le izzivi, s katerimi se moramo spopadati vsi in v danem trenutku sprejeti za vse najboljše rešitve.

Vesna Lisac

Občina Kočevje prepoznana kot dober partner Vlade RS

Če malce parafraziramo rek, ki pravi, da se za dobrim konjem vedno praši, ter ga postavimo v kontekst razmerja med občino Kočevje in Vlado RS, lahko rečemo, da mora ta biti vedno tam, kjer je veliko prahu.

In na Kočevskem ga je, to je nedvomno ... V Moji Kočevski smo kljub dopustom snovali nove in nove načrte, ideje, ki bi jih lahko s pomočjo občinske uprave tudi uresničili. Vladi je uspelo pridobiti kar obsežen fond finančnih virov, več kot 12 milijard evrov, ki pa imajo sorazmerno kratek rok trajanja. Povedano

drugače, večino projektov bo treba realizirati do konca leta 2023. Tovrstno izhodišče pomeni, da bodo imeli absolutno prednost zgolj tisti, ki imajo pridobljena vsa dovoljenja in jih je mogoče nemudoma začeti izvajati. Prav zato smo se intenzivno pripravljali tako v Moji Kočevski kot občinski upravi ter pripravili kar 48 projektov v skupni vrednosti 92 milijonov evrov. Zavedamo se, da bodo iz nabora in skladno s prioritetami EU izbrani zgolj nekateri, a pomembno je, da smo s takšnim ravnanjem občini omogočili dostop do virov in s

tem do sredstev, ki jih na Kočevskem še kako potrebujemo. Nedvomno smo z njimi ena od najbolj prodornih občin v vsej Sloveniji in kot taki nadvse zanimivi za primere dobrih praks ter seveda tudi za ministrske obiske, ker se morajo tudi ti pokazati na krajih, kjer so uspehi merljivi. In v Kočevju so.

Prvi v vrsti septembrskih obiskov predstavnikov vlade je bil obisk ministrice za šolstvo, dr. Simone Kustec, ki se je na občini s sestala z vodstvom občine in vsemi direktorji javnih zavodov v Kočevju, nato pa še obiskala

OŠ Zbora odposlancev, kjer je spoznala ekipo, ki odmevno rešuje problematiko, ki se tiče izobraževanja Romov. Sledili bodo obiski notranjega ministra, s katerim koordiniramo delo na področju romske problematike, kjer je prav naša občina med najbolj proaktivnih, z vlakom pa se bo pripeljal minister za infrastrukturo. Prav s tem ministrstvom smo izpeljali projekte kolesarskih povezav, gradnjo in modernizacijo državnih cest ter izboljšavo na področju varnosti v cestnem prometu (gradnja krožišč). Mogoče je trditi, da

prav zaradi hitre, uspešne in predvsem korektno izvedbe projektov Vlada RS z občino rada sodeluje. Na ta način zmagujemo vsi: zagotovljena je namenska poraba evropskih sredstev, Vlada s tem uspešno izvaja projekte, lokalna skupnost, naša občina, pa hitreje napreduje. Tovrstno sodelovanje vzdržuje visoke vrednosti občinskega proračuna ter s tem realizacijo prepotrebnih naložb. Tak primer je tudi letošnji proračun, kjer ga že drugič povečujemo na prihodkovni strani – NAVZGOR!

Dr. Vladimir Prebilič

Telesna aktivnost starejših

Staranje je proces, ki se mu ne more izogniti nihče. Nanj vplivajo številni dejavniki, vendar lahko človek proces staranja z zdravim življenjskim slogom upočasni. Ker se bliža zimski čas, ko se velik del starejše populacije zaradi neugodnih zunanjih razmer in odsotnosti opravil okoli hiše in na vrtu več časa zadržuje notri in s tem poveča količino telesno nedejavno preživetega časa, smo se v Centru za krepitev zdravja odločili, da tokrat prispevek namenimo ozaveščanju pomembnosti telesne aktivnosti.

Prilagoditev

Med najmočnejše vire zdravega življenja štejemo primerno telesno dejavnost. Procesi staranja pri redno aktivnih potekajo počasneje kot pri neaktivnih, saj redna aktivnost igra pomembno vlogo pri upočasnjevanju upadanja fizioloških funkcij. Prav tako vadba povečuje gibljivost in moč, povečuje dotok krvi do celic, v katerih so hranila in kisik za tkiva, ter odstranjuje presnovne produkte. Pri načrtovanju vadbe je treba upoštevati vadbena načela ter primerno načrtovati vse vadbene okoliščine glede na stanje in zmožnosti posameznika oziroma skupine.

Moč

Vadba moči predstavlja dražljaj, ki izzove nekatere spremembe v telesu kot posledico prilagoditev telesa na obremenitve. Z redno vadbo moči pa zaradi povečane učinkovitosti regulacije živčnega sistema, povečane mišične mase, izoblikovanja elastičnih mišičnih komponent in povečanih zalog energije mišice postanejo močnejše. Znano je, da je moč ena

Foto: Canva.com

izmed osnovnih gibalnih sposobnosti, ki nam omogoča učinkovitejše gibanje v športu in seveda tudi pri opravljanju vsakodnevnih opravil. Vadba za moč naj bi tudi zmanjševala možnosti poškodb, ker krepi mišično-skeletni sistem.

Še posebej za starostnike je poudarek na moči toliko bolj izrazit, saj človek izgubi samostojnost, kadar njegove mišice tudi z maksimalnim na-

porom niso več dovolj zmogljive, da bi lahko obvladoval svoje telo (maso in premikanje stvari). S tem postane odvisen od drugih ljudi in pripomočkov. Minimalna raven moči mišično-skeletnega sistema je potrebna prav pri vsakem gibu oziroma opravilu, ki jih izvaja posameznik. Že za ohranjanje primerne telesne drže je potrebna moč določenih mišic, ki okostje držijo v primerni legi. Samostojnost življenja

posameznika pa definirajo predvsem opravila osnovne telesne higiene, hranjenja in premikanja po bivalnem okolju. Pri tem mislimo na hojo, počepanje, predklanjaje, potiskanje, vlečenje, nošenje, dvigovanje ...

Namen vadbe v starosti je ohranjanje predvsem splošne mišične moči in vzdržljivosti v moči. Mišična sila s starostjo upada. Ta trend se začne nekje po 50. letu starosti in se okrepi po 70. letu. Najpomembnejši dejavnik zmanjšanja moči je sarkopenija (zmanjšanje mišične mase).

Mišice imajo poleg skrbi za gibanje še vrsto drugih pomembnih funkcij, kot so nadzor telesne temperature, hidriranosti in uravnavanje krvnega sladkorja. Mišica je glavni organ za proizvodnjo toplote. Ker se mišična masa v starosti zmanjša, se s tem uravnavanje temperature poslabša (vendar to ni edini dejavnik). Mišice so tudi pomemben zbiralnik vode. To je pomembno zlasti pri znojenju, ko telo izgublja vodo, ki izhaja predvsem iz krvi (manjša se volumen krvi).

David Gole, Center za krepitev zdravja Kočevje

Čuječe v nov letni čas ...

Ste se v zadnjem tednu vozili v avtu in se poti zavedeli šele, ko ste prispeli na cilj? Kaj pa vožnja s kolesom? Kolikokrat v zadnjih dneh ste se pri hoji zavedali okolice, ki vas obdaja, občutkov v telesu, ko hodite? Če opazate, da ste pri različnih dnevnih aktivnostih pogosto pri stvari z glavo in telesom, potem je čuječnost najbrž aktivna komponenta vašega vsakdanjika.

Kaj pa čuječnost sploh je? Gre za zavestno usmerjanje pozornosti na sedanjost, in sicer brez obsojanja vsebin, ki se v nas v tistem trenutku porajajo. To pomeni, da se kljub neprestanemu 'vandranju' svojih misli stran od trenutnega opravila poskušamo usmerjati na sedanji trenutek. Pomeni tudi, da poskušamo do misli, čustev ter drugih doživetij vzpostaviti neobsojajoč odnos in se vanje ne vpletati. Ko se torej med pomivanjem posode spomnimo na neprijeten konflikt s sodelavcem, poskušamo pozornost usmeriti na pomivanje, občutek vode na rokah, vonj, ki ga zaznavamo, in se ne vpletati v pretekli spomin. Če opravilo opravljamo čuječe, vse druge izkušnje, ki se pojavijo, poskušamo 'izpustiti', da gredo iz naše zavesti tako, kot so prišle.

Zakaj sploh vpeljati čuječnost v svoje življenje? Izkaže se, da vse naše misli niso vedno koristne – včasih so celo destruktivne. O'Morain v knjigi Čuječnost za zaskrbljene – Premagajte

vsakdanji stres in tesnobo izpostavlja dejstvo, da se včasih do svojih misli obnašamo, kot da so dejanski dogodki, da so resnične. Tako lahko v glavi več ur premlevamo različne scenarije (npr. kako se bo naš sodelavec odzval na našo konfrontacijo), ki se sploh niso zgodili. Zakaj je to destruktivno? Zapravljamo čas in se izgublamo v mislih. Ko torej začutimo, da smo preplavljeni z notranjimi vsebinami, se poskusimo osredotočiti na sedanjost, ozvesti to, kar se dogaja v sedanjem trenutku. To nam lahko koristi tudi z vidika iskanja rešitev in reševanja problemov. Pogosto se nam najboljše rešitve poradijo med opravljanjem povsem druge dejavnosti – takrat namreč naš um ni obremenjen s številnimi mislimi. Za izhod iz stanja preplavljenosti torej izklopite razum in vklopite čutila.

Preden se podate v raziskovanje lastnih spretnosti čuječega ravnanja, pa *opomnik* – najverjetneje ne bo lahko. Spreminjanje navad in dobro utrjenih

vzorcev vedenja je zahtevno. Gre za dolgotrajen proces, znotraj katerega lahko nemalokrat izgubite voljo. Dejstvo je, da nam misli pogosto bežijo, nemalokrat se le s težavo zberemo in osredotočimo na sedanji trenutek. Morda se boste začeli spraševati, ali bi morali ob izvajanju čuječnosti čutiti kaj posebnega; morda boste ob daljši odsotnosti sprememb/napredka začeli misliti, da ste k čuječnosti napačno pristopili.

Vendar pa se rešitev za opisano skriva v čuječnosti sami. Opustite načrte, cilje, scenarije v glavi 'moram to in ono' in se zgolj osredotočite na sedanji trenutek ter se k sedanjosti s pozornostjo vračajte znova in znova in znova ...

Kako lahko usmerimo svojo pozornost na sedanjost?

Včasih zadostuje zgolj preprosto vprašanje, ki si ga lahko zastavite – Kaj počnem?, Kje tava moj um? Realnost vsakdanjika nam v resnici

ne dopušča, da bi ostali osredotočeni na sedanji trenutek ves dan. To tudi ni smiselno, saj bi tako le s težavo načrtovali prihodnost ali se spominjali preteklosti. Vendar pa si je koristno nekajkrat dnevno zavestno vzeti nekaj trenutkov za osredotočanje na sedanjost in s tem predvsem uriti sposobnost 'nevpletanja' v intenzivne notranje izkušnje, ki se v nas porajajo. Slednje lahko s koristjo uporabimo v vznemirjujočih situacijah.

Dober način za krepitev teh spretnosti so tudi tehnike sproščanja. Do veliko gradiv lahko dostopate prek spleta. Bodite pa pozorni na njihovo kakovost (preverite izobrazbo, izkušnje in kompetence avtorjev, izvajalcev). Nekaj posnetkov lahko najdete na naši Facebook strani ter Instagram profilu. Za več informacij pa nas lahko kontaktirate na 01 893 90 56 ali na ckz@zdkocevje.si.

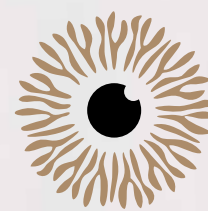
Urška Baković, Center za krepitev zdravja Kočevje

25% POPUST

NA KOREKCIJSKE
OKVIRJE
za šolarje in dijake

Akcija velja do 31. 10. 2020

Nova očala, tvoja nova super moč.

PRESKAR
OČESNI CENTER

Novo mesto
07 332 41 44

Kočevje
064 181 300

Ribnica
031 767 666

**KUD GODBA IN
OK ZALOŽBA KOČEVJE**

Vpisujemo v novo
plesno sezono 2020/21

■■■■ HIP HOP (od 6 let)

■■■■ TWIRLING (od 8 let)

■■■■ JAZZ IN SHOW (od 8 let)

■■■■ MAŽORETKE CICI (od 5 let)

■■■■ MAŽORETKE MLADINKE (od 8 let)

■■■■ PLESNI VRTEC MIGIFRIGI (od 4 let)

NAMA CENTER IN KCK

Vpis odprt do: 15.9.2020

Kontakt: 040 303 674

NOVA ŠKODA OCTAVIA

ŠKODA

JORAS CENTER

Ob železnici 7, Ribnica
tel.: 01 836 90 40

Kombinirana poraba goriva in izpusti CO₂: 4,9–3,9 l/100 km in 113–91 g/km, emisijska stopnja: EURO 6, specifična emisija dušikovih oksidov (NOx): 0,0461–0,0291 g/km, trdi delci: 0,00038–0,00012 g/km, število delcev: 2,14–0,04 x 10¹¹. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Kuj železo, dokler je vroče

“Prosim, da mi pošljete eno plenkačo, levoročno. Pazite, da bo narejena iz dobrega materiala. To je že moje četrto naročilo. Teža 2,50—2,75 kg. Čim prej. Vaš dobri prijatelj in naročnik J. M.” Pismo je bilo naslovljeno na sekirno kovaštvo Urh v Čabru, pošiljatelj pa je prihajal iz hrvaškega Pokolpja. V pismu je prosil za izdelavo tesarske sekire, po domače plenkače, katere kakovost in sloves sta segala daleč prek meja Kočevskega in Gorskega Kotarja.

Kovaška družina Urh naj bi po nekaterih virih prišla iz Gorenjske med zrinjsko kolonizacijo Čabra in okolice v 17. stoletju, po sklepanju nekaterih potomcev pa celo iz okolice Vrhnike pri Ložu. Prek Loške doline in Prezi- da naj bi se zaradi potreb po kovačih preselili v Črni Potok pri Dragi.

Leta 1651 so grofje Zrinjski v Čabru postavili visoko peč za taljenje železove rude. V bližnji in daljni okoli- lici je bilo kar nekaj najdišč omenjene rude, v kateri so videli priložnost za dober zaslužek. Iz Kranjske, Nemčije in Češke so pripeljali livarje, kovače in preostalo prebivalstvo, ki je obde- lovalo okoliško zemljo, gojilo živali ter – kar je najpomembnejše – kuhalo oglje za potrebe fužin in kovačij. Začelo se je obsežno sekanje lesa v kočevskih in loških gozdovih, ki je posledično sprožilo dolgoletne spore med Kranjsko deželno vlado in lastni- ki čabarskega okraja — Zrinjskimi in njihovimi nasledniki, Ogrsko in Avstrijsko gospodarsko komoro. Ti so imeli od železarne velike koristi. Po zapisih idrijskega kronista Garibaldija so v Čabru ulivali celo topove, bombe in krogle. Kranjski rudarji in kovači pa naj bi bili privedeni zaradi svojega znanja metalurgije, izdelave žebeljev, podkev, sekir, opreme za kuhinjo, obročev in drugega.

Železarska industrija v Čabru je ko- nec 18. stoletja zamrla. Glavna vzroka sta bila pomanjkanja kakovostne železove rude ter pojav konkurence iz Kranjske in drugod. Klub temu se je rudarska in kovaška identiteta Čabrčanov ter okolice ohranila do danes. O tem pričajo še danes ohranjeni izdelki kovačije Urh. Ta je najprej delovala v Črnem Potoku pri Dragi. V njej sta poleg očeta delala tudi sinova Jakov in Franjo. Ko je kovačija postala premajhna za oba, se je Franjo odselil in leta 1935 odkupil zapuščeno ribo- gojnico pod izvirom reke Čabranke, ki je bila last obubožanih graščakov Ghyszyev. Obe Urhovi kovačiji sta delovali uspešno vse do druge polo- vice 20. stoletja. S kovaškimi izdelki sta pokrivali območje Loške doline, Loškega Potoka, Ribnice, področje Osilnice in Gerovega, dele Gorskega Kotarja in Kočevske, naročila pa so prihajala tudi od drugod.

Poleg znamenitih sekir plenkač ali bradvil so Urhi izdelovali tudi do- garske sekire (špringerice), sekire za tesanje kolov (švarbe), sekire za cep- ljenje drv (klipak), sekire s cepinom (znane tudi pod imenom gasilske ali

V kovačiji Urh v Črnem Potoku pri Dragi, 1927, original hrani g. Ožbolt, Pokrajinski muzej Kočevje.

planinske sekire), kavle za obračanje hlodov (kantajzle), gozdarske zagozde (kajle ali kuovence, za pomoč pri cep- ljenju drv), bate (leseni del so stružili, kovinskega skovali), različne cepilke za skodle (vagače), zimske in letne lupilnike (uvotke, za odstranjevanje skorje iz debel), različne motike, grablje, cepine, rezilnike (maklje), različne dele pluga (na primer lemež), babico in kladivo za klepanje kos, po- sebne grabljice za okopavanje na vrtu, svedre, verige za vleko hlodov (kuake ali šlekar), podkve in drugo. Podko- vali so tudi konje in okovali vozove. Največ dela so zahtevali spenjalniki za les (klamfe), ker so bili razmeroma majhni in so zahtevale veliko dela. Stranke v kovačiji v Čabru so lahko prelistale katalog kovaških izdelkov železnine D. Rakusch iz Celja. Kata- log hrani potomec Urhov še danes. Je precej obsežen in vsebuje pestro pale- to kovaških izdelkov ter polizdelkov. Tako na primer ponuja kar 27 različ- nih motik, med katerimi je tudi široka in ostro zaobljena sekira gottscheer, pahljačasta zagoriander, zvončasta bosnische in številne druge. Vsaka zemlja je namreč zahtevala specifično motiko. Obe kovačiji sta živeli v stiku z lokalnim prebivalstvom. Za kovanje sta potrebovali velike količine oglja, ki sta ga najpogosteje kupovali od okoliških kmetov. Najboljši les za proizvodnjo kakovostnega kovaškega oglja je veljal leskov, nato gabrov in bukov.

Svoje izdelke so označili z napisom FR URH ČABAR ali JAKOV URH P. ČABAR. Med drugo svetovno vojno so na kovaške izdelke odtisnili zvez- do. Za oddajo izdelkov na pošto sta bili tako pri Urhah v Čabru kot tudi v Črnem Potoku zadolženi materi. Z vozički, polnimi kovaških izdelkov, sta se vsak dan odpravili na pošto ter jih odposlali naročnikom. Iz pisem, ki jih hrani Branko Urh iz Čabra, je razvidno, da so naročniki včasih svoja naročila naslovili na enega brata, napisali pa naslov drugega. V pismih so na kratko opisali, kateri kovaški izdelek želijo, težo predmeta, včasih pa celo podroben opis in skico z merami zelenega izdel- ka. Ko so slovenski in hrvaški rojaki odšli na delo v slavonske, romunske ali francoske gozdove, so s sabo vzeli domače urhove sekire. Tamkajšnji domačini so bili navdušeni nad kako- vostjo izdelkov in tako se je zgodilo, da sta Urhovi kovačiji dobivali naročila tudi od tam. Ta so tako prihajala ne samo iz bližnjih slovenskih ali hrva- ških krajev, temveč tudi iz Slavonije, Vojvodine, Bosne, Romunije, Francije in celo Združenih držav Amerike.

Med drugo svetovno vojno sta ko- vačiji delovali nemoteno, in to kljub okupaciji in interniranju okoliških prebivalcev. Po koncu vojne sta obču- tila počasen, a vztrajen upad naročil. Kovačija v Črnem Potoku naj bi po spominu nekaterih potomcev delovala še v 60. letih 20. stoletja, danes pa so od nje ostale le še ruševine. Čabrska

kovačija je imela zadnjega kovaškega vajenca med letoma 1963 in 1966. To je bil Josip Štimac ali Cane iz Koče- vske Reke, ki še danes rad poprime za kovaško kladivo. Leta 1980 so morali kovačijo zaradi upada naročil zapreti, vnuk Branko Urh pa je bil primoran poiskati delo drugje.

Urhove sekire so povezovale vse tiste, ki so se ukvarjali z delom v gozdu pred prihodom motornih žag. Ne glede na to, ali so bili gozdni delavci v Kočevskem rogu, v Dragarski dolini, Gorskem Kotarju, Slavoniji ali v fran- coskih gozdovih, vsi so poznali odlične urhove sekire in so jih zelo cenili. Omenjeni kovaški izdelek je prese- gal meje jezikov in narodov, kovaška družina Urh pa je povezovala sloven- sko in hrvaško stran reke Čabranke. Podobno poznane so bile tudi urhove motike, po katere so hodili ljudje vse od Bele krajine do Unca. Letos smo v okviru etnološkega tabora, ki ga vsako leto organizira Slovensko etnološko društvo, Etnološka zbirka Palčava šiša, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka in Pokrajinski muzej Kočevje, obiskali obe kovačiji.

Če vas zanima ta košček skupne zgo- dovine in dediščine, ga lahko najdete v Čabru pri potomcu Branku Urhu. Kovačija je v celoti ohranjena, gospod Urh pa še danes rad pokaže večšine svojih prednikov in tudi svoje kovaško znanje.

Živa Ogorelec, Pokrajinski muzej Kočevje

Vodna postaja na železniški postaji Kočevje

Leta 1893, ko je bila zgrajena železniška proga Ljubljana–Grosuplje–Kočevje, je bila oskrba s pitno vodo na podeželju vezana na vodnjake in studence z vsemi negativnimi posledicami, kot so suša, nizke temperature, onesnaženost, oddaljenost itd. Na tem področju je bila železnica takrat gibalo napredka, saj so bile vse postaje in čuvajnice ob progi ne glede na letni čas oskrbljene z zadostno količino pitne vode, kar je bilo ponekod zelo težko. Vsa postajna poslopja in večina čuvajnic ob progi Ljubljana–Grosuplje–Kočevje je imela lasten vodnjak ali vodovod. Če je v sušnem času v vodnjaku zmanjkalo vode, so jo tja pripeljali z vagono cisterno. Poleg zadostne količine vode je bila pomembna tudi njena trdota oz. vsebnost raznih soli ter stroški za oskrbovanje. Vse to so načrtovali že pred gradnjo proge, saj so bile za oskrbo parnih lokomotiv potrebne razmeroma velike količine vode in zagotavljanje te je bila zahtevna naloga.

V ta namen so postavljali vodne postaje, ki so jih obnavljali, večali in spreminjali ter prilagajali potrebam prometa in razvoju tehnike. Glavni elementi vsake vodne postaje so bili

Izrez z načrta vodnih postaj v Kočevju, Grosuplju in Novem mestu, Dunaj, 1891, hrani Pokrajinski muzej Kočevje.

vir vode, črpalna naprava, rezervoarji, cevna mreža in napajalniki. Nič drugače ni bilo z vodno postajo na kočevski železniški postaji. Ob bregu Rinže je bil kot zbiralnik izkopen 4,5 metra globok vodnjak, iz katerega so črpali vodo. Od črpalnišča (znanega kot 'pumpnca') je bil postavljen tlačni vod do vodne postaje, kjer je bil rezervoar s prostornino 36, pozneje 56 m³. Prostor z rezervoarjem je bilo treba ogrevati takoj, ko je temperatura padla pod 0 stopinj Celzija. Na pročelju vodne postaje je morala biti nameščena vodokazna letev s skalo. Ob

veliki suši so lahko rezervoarje polnili z vodo iz mestnega vodovoda. Med drugo svetovno vojno je bila pri vseh vodnih postajah, pomembnejših transportih in blagajnah predvidena straža.

V stavbi vodne postaje so bili torej rezervoarji za vodo, vodovodna instalacija, delavnica za črpalnika, skladiščni prostori ter dve stanovanji. Poraba vode je bila izredno velika, npr. tovarna lokomotiva je ob enem polnjenju porabila okoli 20 m³ vode, lokomotiva za potniški vlak pa od 8 do 12 m³ vode, kar pa ni nujno zadoščalo za vožnjo do

Ljubljane. Poraba pare oziroma vode je bila namreč odvisna tudi od premikov po sami postaji, priklopljanja vagonov, dolžine kompozicije, teže tovora in podobno.

Uvedba cenejše dizelske vleke in ukinitve parne vleke je prinesla vrsto sprememb in tudi vodne postaje so postale nepotrebne. Tudi ta v Kočevju že desetletja ne služi več svojemu prvotnemu namenu.

Za informacije se najlepše zahvaljujem g. Karlu Rustji.

Vesna Jerbič Perko, PMK

JESENSKI ODVOZ NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Imate doma **baterije, akumulatorje, jedilna in motorna olja, ostanke barv, lakov, čistil, razredčil, škropiv, pesticidov, kozmetike, maziva, neonske žarnice** ipd?

Oddali jih boste lahko v premično zbiralnico nevarnih odpadkov, ki bo med **24. in 26. septembrom** obiskala naselja po razporedu v tabeli.

Nevarni odpadki so odpadki, ki zaradi škodljivih vplivov na zdravje ljudi ali na okolje zahtevajo še posebej pazljivo ravnanje in jih prepoznate po naslednjih simbolih:

Različnih nevarnih odpadkov med seboj ne mešajte, saj lahko pride do nepredvidene reakcije med različnimi snovmi. Hranite jih v originalni embalaži, na suhem, varnem in otrokom nedostopnem mestu. Nevarnih odpadkov nikoli ne sežigajte, jih ne zlivajte v odtok in jih ne poskušajte uničevati na nikakršen drug način, temveč jih oddajte v organizirani akciji zbiranja nevarnih odpadkov ustrezno usposobljenim osebam. Nevarne odpadke lahko odpeljeta tudi v Zbirni center Mozelj, kjer jih v za to namenjenem prostoru sami razvrstite skladno z navodili na zabojnikih oz. sodih.

KRAJ	ČETRTEK, 24.9.	PETEK, 25.9.	SOBOTA, 26.9.	LOKACIJA
BANJA LOKA		9:15 – 10:15		pri ekološkem otoku
BREG			9:00 - 9:15	pri ekološkem otoku (trafo.)
BREZOVICA	11:30 - 11:45			pri tabli Brezovica, v križišču
CVIŠLERJ (SPODNJI)	8:00 - 8:15			na avtobusnem postajališču
CVIŠLERJI (ZGORNJI)	8:30 - 8:45			pri ekološkem otoku
ČRNI POTOK		13:00 - 13:15		pri kapelici
DOLGA VAS		13:30 - 13:45		pri Gasilskem domu
FARA		8:00 - 9:00		pri ekološkem otoku
GORENJE			13:45 - 14:00	pri ekološkem otoku pri kapelici
KLINJA VAS			13:15 - 13:30	pri Gasilskem domu
KNEŽJA LIPA	12:45 - 13:00			pri ekološkem otoku
KOČEVJE	14:15 - 16:00			pri športni dvorani
KOČEVJE		14:00 - 15:30		na parkirišču pri TUŠ-u
KOČEVJE			10:00 - 12:00	na parkirišču v Kidričevi ulici
KOČEVSKA REKA		11:30 - 12:15		pri Kulturnem domu
KOPRIVNIK	9:30 - 10:00			pri ekološkem otoku
LIVOLD	13:45 - 14:00			pri trgovini
LOŽINE		15:45 - 16:00		na parkirišču pri Tušku
MAČKOVEC	9:00 - 9:15			v križišču na začetku vasi
MAHOVNIK			9:30 - 9:45	pri Gasilskem domu
MLAKA PRI KOČEVJU			14:15 - 14:30	pri ekološkem otoku pri HŠ 2
MORAVA		10:30 - 10:45		pri ekološkem otoku
MOZELJ	13:15 - 13:30			pri ekološkem otoku
KOBLARJI			8:00 - 8:15	pri ekološkem otoku pri barju
NEMŠKA LOKA	11:00 - 11:15			pri ekološkem otoku
NOVI LAZI		11:00 - 11:15		pri ekološkem otoku
PREDGRAD	12:00 - 12:15			pri Kulturnem domu
SLOVENSKA VAS			8:30 - 8:45	pri ekološkem otoku
STARA CERKEV			14:45 - 15:30	na parkirišču ob pokopališču
ŠALKA VAS			12:15 - 12:30	pri Gasilskem domu
ŠTALCERJI		12:30 - 12:45		pri trgovini
ŽELJNE			12:45 - 13:00	pri bivši trgovini

Spremembe, vezane na izvajanje javne službe in obračun storitev (npr. rojstvo otroka, odselitev, preselitev, smrt družinskega člana,...), ste nam uporabniki dolžni sporočiti najkasneje 8 dni po nastali spremembi. Uporabniki, ki bivate na drugem naslovu, lahko uveljavljate oprostitev plačila stroškov ravnanja z odpadki. Potrebno je dostaviti potrdilo o vpisu v izobraževalno institucijo ali prijavi začasnega bivališča.

Komunala Kočevje

Matura 2020 na Gimnaziji in srednji šoli Kočevje

Julija so bili znani rezultati poklicne in splošne mature letošnjega spomladanskega izpitnega roka, s katero dijaki 4. letnika zaključujejo svoje srednješolsko izobraževanje in dokazujejo svojo zrelost za vstop na univerzo.

Splošno maturo je v spomladanskem roku opravljalo 35 dijakov. Povprečno število doseženih točk je bilo 18,05, skupni uspeh na maturi pa 89,74 odstotka. Po uspehu najboljši dijaki so bili: Maja Gorše (24 točk), Maja Kljun (23 točk), Žiga Arko (22 točk), Eva Buzuk (22 točk), Megi Topalović (22 točk) in Lana Kučinič (22 točk).

K poklicni maturi je v šolskem letu 2019/2020 pristopilo 16 dijakov. Skupen uspeh je znašal 81 odstotkov. Dijaki so v povprečju dosegli 14,46 točke od možnih 23. Najuspešnejši di-

Foto: GSŠ Kočevje

jaki so bili: Luka Ambrožič (19 točk), Maja Delić (18 točk), Sara Hozjan (17 točk), Jure Konda (17 točk) in Luka Škulj (17 točk).

Vsem maturantom in maturantkam iskreno čestitamo ob zaključku 4.

letnika, predvsem pa ob uspešno opravljenem zrelostnem preizkusu na naši šoli. Njihov uspeh v tem šolskem letu je namreč odraz njihove pripravljenosti za delo v okoliščinah, s katerimi se še nikoli nismo srečali. Čez noč

so se morali odpovedati druženju, maturantskemu plesu in skoraj vsemu, kar zaznamuje konec srednješolskega izobraževanja. Čas je zahteval veliko prilagoditev tako za dijake kot tudi za nas učitelje. Z vami smo se učili vsi, ki kakorkoli sodelujemo v učnem procesu. Verjetno so se dogajale napake in nerodnosti, vendar sta bili vedno prisotni skrb in odgovornost za delo vseh dijakov, zlasti vas, maturantov. Na vaši novi poti vam želimo, da ste odločni, pogumni in ponosni na svoje znanje, da odgovorno stopate v svet odraslosti, pri čemer pa ne pozabite na besede Toneta Pavčka: "Ne bojte se življenja! Naj pljuska v vas z vso silo in v vse žile, naj vas nese ali zanesse, le ne pustite, da vas spodnese. In imejte ga radi, da bo tudi ono, življenje, imelo rado vas!" Srečno!

Katja Koleta

Kaj lahko sam narediš za svojo karierno pot?

Najlepša karierna pot je pot, po kateri hodimo z užitkom in ponosom. Pa je res tako enostavno? Kot osnovnošolec ali srednješolec sanjaš o svoji bližnji prihodnosti in trenutnih interesih. Pa naj bo to igranje računalniške igre, ljubezen, upravljanje traktorja, brcanje žoge ali zgolj poležavanje v svoji sobi in sanjanje ... Pravico imamo sanjati. Velikokrat pa lahko sanje postanejo resničnost. Vendar le, če sami aktivno gradimo stopnice svoje kariere poti.

Pomembno je, da kot mladostnik odkrivaš svoje potenciale ves čas. Raziskuj ob podpori staršev. Če nisi čisto prepričan, kam vodi tvoja karierna pot, je najbolje, da jo začrtaš po korakih. Izpiši svoje interese. Vprašaj se, kaj te zanima in kaj rad počneš v

prostem času. Zapiši čim več interesov, ki se jih spomniš, in med njimi izberi najljubše. Ne pozabi, da izbira poklica temelji na tvojih interesih. Razmisli o tem, katere so tvoja znanja in sposobnosti. Kje si res dober in kaj lahko ponudiš okolju? O svojih znanjih se pogovori s prijatelji, starši in sorodniki. V katerem poklicu te vidijo oni in primerjaj svoje želje z njihovimi videnji. Brskaj po internetu in spoznaj različne poklice. Imej v mislih, da do znanja ne prideš samo v šoli, ampak tudi pri opravljanju hobijev in drugih opravil, kot je počitniško delo, domače vrtičkanje, prostovoljno delo v društvih, pomoč sovrstnikom pri učnih težavah, pomoč starejšim ljudem na domu, varstvo otrok, pomoč v domači lesarski delavnici in podobno. To so

Foto: Ljudska univerza Kočevje

dragocene izkušnje, kjer izpiliš svoje spretnosti. Zelo pomembno je, da gradiš karierno pot na kompetencah prihodnosti. Ustvarjalno razmišljanje in spodbujanje neobičajnih rešitev je ena izmed iskanih kompetenc. Kreativni ljudje imajo sposobnost oblikovanja novih načinov izvajanja nalog, reševanja težav in spopadanja z izzivi.

Iskana je kognitivna fleksibilnost ali prožnost. Sposobnost preklapljanja med razmišljanjem o dveh različnih idejah ali razmišljanje o več idejah hkrati. Veliko ljudi takšnega načina razmišljanja ne zna obvladovati in ga doživlja kot stres.

Če pa še vedno ne odkriješ svojih interesov in poklica, ki te veseli, obišči Karierni center za mlade - VšečKAM in GREM na Ljudski univerzi Kočevje, maja.rupnik@lu-kocevje.si. Ob podpori rezultatov kariernega testa ugotavljanja poklicnih interesov in pogovora s karierno svetovalko boš zagotovo odkril pravo šolo in poklic zase.

Odgovornost vsakega posameznika je skrb za lastno karierno pot.

Maja Rupnik

Oktober bodo mladi 'shekali' mesto

Potem ko so lani poskušali 'shekati' šolo, so letošnje leto ambicije večje. "Shekajmo mesto" se glasi naziv letošnjega hekatlona za mlade, ki ga v oktobru pripravlja Podjetniški inkubator Kočevje.

Mladi se bodo pod mentorstvom podjetnikov in ustvarjalcev pognali za identifikacijo problemov in iskanjem inovativnih rešitev, ki bi jih lahko implementirali v mesto Kočevje. Lanski izzivi so prinesli zanimive rešitve, a cilj je bil, da mladi spoznajo način, kako pristopiti k reševanju problemov in dobiti možnost, da se njihova ideja tudi uresniči.

"Zapisati na papirju je povsem drugo kot to predstaviti pred komisijo,

Foto: arhiv Podjetniški inkubator Kočevje

nato pa to tudi uresničiti v realnem življenju," komentira Andrej Mlade-

novič, ki kot predstavnik inkubatorja na šolah izvaja mentorstvo podjetni-

ških krožkov. "A izkušnja, ki jo bodo pridobili na hekatlonu, jim bo olajšala marsikatero pot v življenju. To, da se znamo lotiti reševanja problemov, je eno ključnih znanj za življenje."

Znotraj Pokolpja bodo isti čas poskušali najti nove rešitve za mesto tudi mladi v Beli krajini pod mentorstvom RIC Bela krajina. Dogodek, ki ga pripravljata inkubatorja, je tradicionalno skupen na eni lokaciji, a bo zaradi epidemioloških razmer tokrat izveden na dveh lokacijah, povezanih z videokonferenčnim sistemom. Prav zanima nas, kakšen pogled in interes imajo mladi za razvoj našega mesta.

Marko Stijepič

Kako bo potekal študij po koroni?

Za učence osnovnih šol in dijake srednjih se je šolsko leto že začelo. Na začetek študija oziroma njegovo nadaljevanje pa še čakajo mladi odrasli. Študij velja za zadnjo postojanko pred odraslostjo – obdobje, v katerem številni odletijo iz domačega gnezda in se bližajo popolni osamosvojitvi in neodvisnosti. Kako bodo potekala njihova predavanja in s kakšnimi izzivi se bodo morali zaradi varnostnih ukrepov spopadati?

Od 30. marca do 5. aprila 2020 je Študentska organizacija Slovenije izvedla anketo o poteku študija na daljavo, katere cilj je bil ugotoviti, kaj o takšnem načinu študija menijo njegovi udeleženci in kako so (bili) z izvedbo zadovoljni. Anketo so izvedli med 1091 študenti iz različnih visokošolskih zavodov po Sloveniji. Na vprašanje, ali podpirajo študij na daljavo, je bilo 788 pozitivnih odgovorov, negativnih pa 183. V manjšini – teh je 120 – so študenti, ki o tem (še) nimajo izdelanega mnenja. Večina njih (77 %) je izrazila skrb nad tem, da bi študij na daljavo opravljali redno, medtem ko 22 % udeležencev to ne obremenjuje. Glede

učinkovitosti študija na daljavo jih 55 % meni, da je manj učinkovit in produktiven kot klasično poslušanje predavanj, le peščica (12 odstotkov) pa jih meni, da je način študija na daljavo učinkovitejši.

Foto: www.pixabay.com

Iz ankete je razvidno tudi, katera orodja so univerze uporabljale za izvedbo predavanj. Na Univerzi v Ljubljani uporabljajo Zoom, MS Teams in spletno učilnico, med drugimi orodji pa nekateri tudi YouTube posnetke. Na Univerzi v Mariboru so študente vključili v delovno okolje Office365 – v kombinaciji s spletno učilnico in MS Teams. Univerza na Primorskem pa je v obdobju izvedbe

uporabljala predvsem Zoom in spletno učilnico, redkeje Skype. Pogost način komunikacije pa je bila elektronska pošta, na preostalih univerzah so sledili trendu teh orodij.

Največja slovenska univerza –

faktorjem, kot so velikost študijskih skupin in predavalnic. Na podoben način bosta delovali tudi Univerza v Mariboru in Univerza na Primorskem. V tej bodo v predavalnicah potekale predvsem aktivnosti, ki jih ni mogoče izvajati na daljavo – vaje, laboratorijske vaje in dejavnosti v specializiranih učilnicah. Na primorski fakulteti za management in nekaterih študijskih programih fakultete za vede o zdravju so sprejeli odločitev, da bodo urnike prilagodili tako, da bodo študenti v prostorih univerze le en dan na teden.

Anketa ŠOS-a je pokazala, da si v splošnem večina študentov želi klasičnih predavanj v živo, saj je snovi za ta način predelovanja bistveno preveč, težave pa so številni (tako študenti kot profesorji) imeli z uporabo digitalnih orodij. Glede na vse pa lahko podobno pričakujemo tudi v tem študijskem letu. Področje, ki ga je pretekla, trenutna in bodoča situacija s koronavirusom še posebno spremenila, pa so študentske mednarodne izmenjave. Letošnja študentska realnost bo tako zagotovo bistveno drugačna kot v preteklosti.

Neja Jerebičnik

Outlet

industrijska

prodajalna

crocs™ & socks

sreda od 16h – 19h

petek od 10h – 19h

Intersocks, Reška cesta 29, 1330 Kočevje | www.intersocks.com

Uvajanje v vrtec

Poleg vzgoje, varstva in igre vrtec izpolnjuje tudi tri temeljne naloge. Staršem pomaga pri celoviti skrbi za otroke, izboljšuje kakovost življenja družin in otrok ter ustvarja možnosti za otrokov celostni razvoj.

Vse zgoraj omenjene naloge se začnejo že ob prvem vstopu v igralnico vrta, kar je za mnogo otrok v jesenskih mesecih. Odrasli običajno potrebujemo le nekaj časa, da se navadimo novega okolja, za otroka pa je prehod v novo okolje velika sprememba. Pričakovati, da bo otrok v treh dneh sprejel, predelal in se prilagodil vsem čustvom ter še neznanim dražljajem, je nemogoče. Otroci se ravno tako kot odrasli med seboj razlikujejo. Nesmiselno je pričakovati, da bo uvajanje za vsakega otroka enako dolgo in enako uspešno. Medtem ko bo en otrok svojo začetno stisko izrazil z jokom, bo drugi morda potreboval več bližine skrbnika ali bo celo doživljal motnje spanja, četrty pa bo po določenem času morda pokazal znake regresivnega vedenja.

Pravilna pot uvajanja je otroku dopustiti biti enakovreden in hkrati drugačen. Pri uvajanju v vrtec je

Foto: Nika Stefanišin

pomembno, da to poteka postopno in smo pozorni na otroka ter njegovo doživljanje. Upošteevamo, prepoznamo in sprejememo otrokova čustva in občutke. O otrokovih posebnostih, svojih strahovih in dilemah se lahko pogovorimo z vzgojiteljem oziroma vzgojiteljico ali pa s svetovalno delavko vrta. Zaradi te velike

spremembe svetujemo, da je ta edina sprememba pri otroku, brez dodatnih sprememb v domačem okolju, kot je odvajanje od plenice in dude ali navažanje na svojo sobo.

Morda se bo zgodilo, da bodo vaši občutki v nasprotju z otrokovimi, ki bo nasmejan in vesel odhajal v vrtec. Ti občutki so običajni, konec dneva

je to vaše bogastvo, ki ga morate znati zaupati v varstvo vzgojiteljem. O njih spregovorite naglas s svojim partnerjem ali bližnjimi. Če si občutke dovolimo čutiti, se lahko začnemo tudi umirjati. Prvi korak pri vzpostavitvi zaupanja je zagotovo temeljit uvodni pogovor z vzgojiteljico ali vzgojiteljem, kjer boste izvedeli vse pomembne informacije. Ne bojte se vprašati tudi, ali gre za samoumevno stvar. Poleg tega boste korak pri uvajanju storili lažje, če boste že predhodno otroka prepustili v varstvo osebi, ki ji zaupate (stari starši, teta, stric) ... Ko pridete z malčkom domov, z njim kakovostno preživite preostale ure dneva. Sprašujte ga, kako mu je bilo v vrtcu, namenite mu pozornost, ljubezen in toplino. Čas, ki ga preživite skupaj, je nena- domestljiv in neponovljiv, za malčka pa je to ena od glavnih popotnic za premagovanje izzivov zunaj varnega domačega okolja.

In nikoli ne pozabimo, da če začetne izzive vedno premagamo skupaj, bo vsak naslednji dan vrtec za otroka nepozabno doživetje.

Nika Stefanišin

Učenci, dobrodošli na OŠ Stara Cerkev!

Čeprav nam jo je letošnje leto virus precej zagodel in smo spremenili vsakdanjik na vseh ravneh življenja, smo od ministrstva le dobili zeleno luč in tako so vsi osnovnošolci in srednješolci 1. septembra sedli v šolske klopi. Učitelji kot tudi preostali zaposleni na OŠ Stara Cerkev smo se začeli že avgusta intenzivneje pripravljati in prilagajati temu, da bo že v septembru pouk potekal prijetneje za učence. Veliko učiteljev je vključenih v izobraževanja, ki usposablajo učitelje na področju učenja na daljavo, ki nas, po napovedih strokovnjakov za covid-19, zagotovo čaka. Morda ne več v obliki 'vse šole zaprimo', ampak se bodo zapirali posamezni oddelki oziroma razredi, kjer bo okužba potrjena. Zato naj kar takoj spomnimo, da v šolo prihajamo izključno samo zdravi učenci, zaposleni in tudi najavljeni obiskovalci. Pouk bo potekal po modelu B, kar pomeni, da v šolo prihajamo vsi učenci in učitelji, striktno pa se moramo ravnati po navodilih NIJ-Z-ja. To pomeni, da načrtujemo vse predvidene šole v naravi, ekskurzije in prireditve, po letnem načrtu pa se izpeljejo tudi dnevi dejavnosti ter interesne dejavnosti. Učitelji moramo paziti, da se otroci med seboj ne mešajo, zato bodo učenci imeli večino pouka v svoji matični učilnici. Do-

Foto: Darko Mikulič

voljeno je le mešanje po istih razredih, saj npr. podaljšanega bivanja ne moremo izvajati drugače, kot da se oba oddelka prvega razreda združita. Tako bo tudi v vseh oddelkih podaljšanega bivanja, pri varstvu vozačev in nekaterih krožkih. Ves pouk in dejavnosti so odvisni od trenutne epidemiološke slike, zato res pazimo na večkratno umivanje rok, razkuževanje in prezračevanje prostorov. Vsak naj pazi nase in na druge, pa bomo lažje preživeli leto.

Prvega kimavca je v dopoldanskem času v šolo vstopilo 251 učencev,

kjer so jih sprejeli razredniki, jim predstavili nov urnik, nekateri učenci so dobili kakšnega novega sošolca, drugi učenci novega razrednika. Po dveh razrednih urah je pouk potekal po urniku. Predvsem pa so se učenci razveselili srečanja s prijatelji iz šolskih klopi.

Popoldne pa je v telovadnico vkorakalo 36 novih zvedavih prvošolčkov. Pozdravil jih je župan dr. Vladimir Prebilič, nagovorila pa jih je tudi ravnateljica Sonja Veber. Dobre pol ure je otroke zabaval čarovnik Toni Mežan. Po predstavi so učenci odšli

v razrede, kjer so se sladkali z dobrotami, ki jih je šola podarila trgovina Zakladi Kočevske. Veseli obrazki so komaj čakali, da bodo izvedeli, ali v šolo pridejo tudi njihovi najboljši prijatelji iz vrta in ali bo kateri izmed njih sošolec. Seveda je šola ugodila vsaki želji otroka in tako prvošolcem še polepšala prvi šolski dan.

Mi učitelji smo pripravljeni, zagotovo tudi učenci. Želimo si, da bo letošnje šolsko leto uspešno in da se bomo v OŠ Stara Cerkev vsi počutili dobro.

Jasmina Arko

Juhej, postal/-a sem prvošolček/prvošolka!

Tako za otroke kot starše je prehod iz vrtca v šolo zelo pomemben mejnik. Pomeni novo izkušnjo, ki lahko povzroči navdušenje ali pa negotovost in nelagodje. Pomembno je, da otroci in njihovi starši s preходом iz vrtca v šolo pridobijo pozitivne izkušnje. Ravno te izkušnje so temeljne za nadaljnje pridobivanje izkušenj in zaupanja za vse prihajajoče prehode v izobraževanju. Na OŠ Zbora odposlancev se tega dobro zavedamo in stremimo k mehku, srčnemu prenosu pozitivnih izkušenj z učitelja na otroke in starše.

Otroci, ki so pred kratkim še brezskrbno uživali v vrtcu ali v obljemu domačega okolja, so v torek, 1. 9. 2020, drobnih, a odločnih korakov in nasmejanih obrazov zakorakali v svet odrasčanja in učenja. V OŠ Zbora odposlancev je letos vstopilo 57 prvo-

Foto: TV Kočevje

šolčkov. Skupaj s starši so si v šolski telovadnici ogledali kratek kulturni program, ki so ga zanje pripravili učenci 5. razreda pod mentorstvom Maruše Mlekuž in Tine Stopar, učenci otroškega pevskega zbora Vrtljak z zborovodkinjo Mojco Hribar Osmak in zaposlene iz Pokrajinskega muzeja

Kočevje. Te so učence razveselile z lutkovno igrico V deželi Kačariji – Šola. Kot se za pravi sprejem spodobi, je vse prisotne nagovoril tudi ravnatelj šole, g. Peter Pirc, in jim zaželel veliko uspeha in sreče na novi poti. Ravnateljevemu pozdravu sta se pridružila še župan Občine Kočevje,

dr. Vladimir Prebilič, in šolska psihologinja Zarja Golouh. Ker imamo letos tri oddelke prvih razredov, smo izvedli program kar trikrat. Ja, tudi nam je koronavirus dodobra spremenil življenje.

Otroci pa so seveda komaj čakali, da odidejo v matične učilnice, kjer so spoznali nove sošolke, sošolce in obe učiteljici. Ta dan so s svečano podelitvijo rumenih rutic dobili nov, njim zelo pomemben naziv: šolar/-ka. Čas je hitro tekkel in že se je bilo treba posloviti. Z različnimi občutki in vtisi so zaključili prvo srečanje s šolo. Nasmejani in z drobnimi darilci so pričakali svoje starše in se za prvi dan poslovili od hiše učenosti. Pred njimi je še mnogo šolskih dni, mi pa jim želimo, da jim bodo ti prijetni, polni novih izzivov, izkušenj in spoznanj.

Tina Stopar

Pogumno smo skočili v novo šolsko leto

S septembrom smo se ponovno srečali v šolskih klopih. Res je, da so nekatere počitnice prehitro minile, vendar smo na OŠ Ljuba Šerčerja vseeno komaj čakali, da se spet vidimo – tako učenci kot učitelji in drugi zaposleni šole.

Prazne garderobne prostore so zjutraj napolnili čevlji in oblačila, po hodniku in iz učilnic pa so se že slišali pozdravi, otroški smeh, klepet ... Polni pričakovanj so učenci našli svojo novo učilnico in tam spoznali svoje sošolke, sošolce ter razrednika ali razredničarko. Letos imamo tudi kar nekaj novih učencev, ki so pogumno

prestopili prag šole. Na mizah je vse pričakalo darilo (beležka in zastavica), ki vsako leto učenec še polepša prvi šolski dan. Za to se Občini Kočevje iskreno zahvaljujemo. Učenci in učitelji smo si v učilnicah ogledali posnetek, ki so ga zaposleni pripravili posebej za ta dan, ter tako vsi skupaj doživeli prvi šolski dan na daljavo. Prislunili smo recitaciji pesmi, sledila pa ji je lutkovna predstava, ki nam je prikazala, kaj se v šoli dogaja, kadar nas tam ni. Spoznali smo tri miške: Miškolina, Cvilko in učiteljico Sivko, ki so imeli prvi mišji šolski dan! Med posnetki sta nas pozdravila

Foto: Peter Novak

naša učenca Arian in Gal, ki sta napovedala še nagovor v. d. ravnatelja Jana Čibeja. S posnetkom nas je na daljavo pozdravil in nagovoril tudi župan

občine Kočevje, dr. Vladimir Prebilič. Po spodbudnih besedah smo si ogledali še predstavitev zaposlenih šole, nato pa je prišel tudi čas za pogovor o vseh počitniških dogodivščinah, ki smo jih doživeli, krajih, ki smo jih obiskali, stvarih, ki smo jih počeli ... Kaj kmalu je po učilnicah zadušala slastna malica, ki sta jo zadruga Zakladi Kočevske in Lukčeva domačija podarili učencem šole, za kar se iskreno zahvaljujemo. Dan je minil hitro, saj smo se imeli lepo, komaj pa čakamo, da vidimo, kaj vse nas čaka v novem šolskem letu.

Anita Marinko

Prvošolčki prestopili prag OŠ Ob Rinži

Torek, 1. september, je bil prav poseben dan za 50 prvošolčkov matične šole OŠ Ob Rinži in 6 prvošolčkov podružnične šole Kočevska Reka, ki so v spremstvu staršev prišli na svečani sprejem v šolsko telovadnico.

Program se je začel z igrico Kdo tako grdo poje?, ki jo je pripravila šolska gledališka skupina z mentoricama Špelco Hribar in Majo Žagar. Učenci so nastopali v vlogah gozdnih živali, ki so se želele naučiti petja v pevskega zbora pod vodstvom zborovodje slavca. Najbolj brez poslušanja je pel ježek in nasmejal občinstvo. Učenci in starši so se ob igrici sprostili in nasmejali. Nekaj učencev te skupine je prvošolčke nagovorilo prek zanimive pesmice, potem pa je vse navzoče s spodbudnimi besedami za začetek novega šolskega leta nagovorila ravnateljica Darja Delač Felda.

Foto: Petra Poje

Staršem in prvošolcem se je predstavila tudi pomočnica ravnateljice Janja Murn. Zbrane je nato pozdravil in jim zaželel podobno tudi župan Občine Kočevje Vladimir Prebilič, ki se mu je ravnateljica zahvalila za pomoč pri obnovi šole.

Učiteljice so nato povabile svoje bo-

doče učence s tribun. Postavili so se v kolono in še zadnjič pomahali svojim staršem, preden so postali pravi prvošolci. V učilnicah so se spoznali in malo posladkali, starši pa so med tem poslušali policista. Učence POŠ Kočevska Reka so starši odpeljali še v Kočevsko Reko, kjer so nadaljevali

s programom, ki so jim ga pripravili učenci 4. razreda. Opravili so nekaj gibalnih nalog, dobili rumene rutice in bili sprejeti med prvošolce.

V POŠ Livold so s programom začeli že ob 7.45. Tudi deset prvošolcev, njihove starše in preostale učence in učiteljice podružnične šole sta pozdravili in nagovorili ravnateljica in pomočnica ravnateljice. Pozdravili so jih tudi starejši učenci. Prvošolčki so si ogledali igrico Metulj Fredi, ki so jim jo zaigrale učiteljice in vzgojiteljice. Pozneje so se igrali spoznavne igrice in se posladkali.

Za konec pa še sporočilo prvošolcem: Zdaj ste del 495-članske ekipe naše šole. Želimo vam, da se boste na naši šoli dobro počutili in da vam bo ta prva stopnička v osnovnošolskem izobraževanju ostala v lepem spominu.

Irena Latin

Unovčenih več kot 2.500 turističnih bonov

Po podatkih Finančne uprave Republike Slovenije je bilo v destinaciji Kočevsko, ki obsega občine Kočevje, Kostel in Osilnico, do 23. 8. 2020 unovčenih že 2.535 turističnih bonov, njihova vrednost pa je znašala 263.834 EUR. Turistični boni so bili eden od letošnjih ukrepov za pomoč slovenskemu gospodarstvu, bone pa lahko upravičeni posamezniki še do konca letošnjega leta unovčijo pri ponudnikih turističnih storitev za nastanitev ali nastanitev z zajtrkom.

Pri unovčevanju turističnih bonov so po zadnjih podatkih v Sloveniji vodile obmorske in zdraviliške občine,

našo destinacijo pa so letošnje poletje v veliki meri odkrivali domači gostje, pri katerih je Kočevsko prej veljalo za enega od neodkritih kotičkov Slovenije, ki v neokrnjeni naravi nedvomno ponuja bogato izbiro različnih aktivnosti in doživetij.

Druženje ob Kočevskem jezeru.
Foto: Jošt Gantar in Nea Culpa

Med občinami znotraj naše destinacije je po številu unovčitev turističnih bonov za zdaj na prvem mestu Kočevje, kjer je bil med nastanitvami zelo priljubljen Camp Jezero, na drugem mestu pa sledi Osilnica, kjer so v neposredni bližini gozdne reke Kolpe na voljo

številni ponudniki kampiranja. Tudi v minulem letu so med gosti znotraj naše destinacije prevladovali slovenski gostje, ki so na Kočevskem opravili 74,5 % vseh prihodov in 76,5 % vseh prenočitev.

V glavnem delu letošnje turistične sezone smo na Kočevsko slovenske goste privabljali z usmerjeno promocijo na družbenih omrežjih, s pridružitvijo kampanji Slovenske turistične organizacije Zdaj je čas. Moja Slovenija, ter s sodelovanjem z lokalnimi ponudniki, s katerimi smo pripravili atraktivne programe vođenih doživetij in izletov.

Nadija Kolmanič

Krovna brošura destinacije Kočevsko

V Zavodu Kočevsko smo to poletje pripravili novo krovno brošuro, ki združuje in predstavlja celotno ponudbo destinacije Kočevsko. V brošuri lahko gostje odkrijejo in spoznajo aktivnosti, zgodovinske posebnosti in druge zanimivosti Kočevske – od skrivnostnih gozdov in njihovih divjih prebivalcev do različnih možnosti za aktivna doži-

vetja v naravi, raziskovanja kulturne dediščine in zgodovine. Vsebinsko dopolnjujejo navdihujoče fotografije, ki z izjemnimi motivi narave, divjih živali in aktivnosti vabijo k obisku destinacije Kočevsko, ki jo pod skupno blagovno znamko Skrivnostni gozd Slovenije sestavljajo občine Kočevje, Kostel in Osilnica.

Krovna brošura je že na voljo v

lokalnih poslovalnicah TIC (Hostel Bearlog, Turistični kompleks Jezero in TIC Kočevska Reka), poleg slovenskega jezika pa je bila prevedena tudi v angleščino, nemščino in italijanščino, zato jo bomo za predstavljanje pestre in trajnostne ponudbe destinacije lahko uporabljali tudi na sejnih in drugih predstavitev doma in v tujini.

Nastanek in tisk destinacijske brošure smo delno financirali s pomočjo sredstev v okviru razpisa Za sofinanciranje aktivnosti promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij Slovenije v letu 2020 Javne agencije Republike Slovenije za trženje in promocijo turizma (STO).

Nadija Kolmanič

Trajnostni turizem na Kočevskem

Na podlagi uspešnega razvijanja trajnostnega turizma in delovanja, ki sledi usmeritvam zelenega turizma, je destinacija Kočevsko letos postala ponosna prejemnica najvišjega zlatega certifikata krovne znamke Slovenia Green - GOLD destination. Trajnosten turizem zajema vse vidike trajnostnega razvoja in odgovornega delovanja na okoljskem, družbenem, gospodarskem in podnebnem področju, ter spoštuje potrebe lokalnega okolja, prebivalstva, gospodarstva in obiskovalcev. Trajnosten turizem na teh področjih vzpostavlja ravnotežje ter pomaga pri ohranjanju naravne dediščine in biotske raznovrstnosti ter na podlagi medsebojnega aktivnega sodelovanja lokalnim deležnikom zagotavlja socialno ekonomske koristi v korist celotne skupnosti. V skladu s temi načeli ima Zavod Kočevsko pri razvoju turizma destinacije Kočevsko še naprej cilj razvijati naše območje kot zeleno, aktivno, zdravo in okolju prijazno destinacijo za lokalne prebivalce in vse obiskovalce.

Kočevsko spada med najbolj ohranjene naravne predele Slovenije, saj kar 90 % naše pokrajine pokrivajo gozdovi in privlačna neokrnjena narava, ki je dostopna na skorajda vsakem koraku. V Zavodu Kočevsko

si zato s trajnostnim delovanjem prizadevamo za razvoj in uporabo trajnostnih oblik mobilnosti med lokalnim prebivalstvom in obiskovalci ter spodbujamo uporabo koles (izposoja mestnega sistema koles KOLU ali izposoja gorskih koles v TIC Hostel Bearlog). Pri razvoju turističnih produktov sledimo trajnostnim standardom (program Sledenje in opazovanje medveda v njegovem življenjskem okolju so pri Slovenski turistični organizaciji letos zaradi svoje butičnosti in sozvočja z načeli trajnostnega turizma prepoznali tudi kot petzvezdično doživetje Slovenia Unique Experience) ter si prizadevamo, da turistična ponudba ne bi bila sezonska, saj naša destinacija omogoča aktivnosti in pristna doživetja v naravi, ki se lahko izvajajo skozi vse leto. V skladu s strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma želimo, da destinacija Kočevsko do leta 2025 postane mednarodno prepoznavna in privlačna turistična destinacija za vse goste, ki so ekološko ozaveščeni in si želijo znotraj naše destinacije doživeti aktiven oddih v pristni in neokrnjeni naravi.

Destinacija Kočevsko je del Zelene sheme slovenskega turizma, ki pod krovno znamko Slovenia Green združuje vsa prizadevanja za traj-

nostni razvoj turizma v Sloveniji. V okviru njihovega ocenjevanja smo poleg zlatega znaka Slovenia Green - GOLD na ravni destinacije za nastanitvi Hostel Bearlog in Camp Jezero Kočevsko, za kateri imamo pridobljena tudi mednarodno uveljavljena okoljska znaka Travelife oz. Ecocamping, v preteklih letih prejeli tudi priznanje Slovenia Green Accommodation. Zavest o ohranjanju okolja postaja vse bolj prisotna v poslovanju podjetij, zato tudi preostale lokalne ponudnike spodbujamo k pridobivanju okoljskih znakov in zelenih certifikatov, ki podjetjem služijo kot dokaz za dobro delo, njihovim gostom pa dajejo obljubo in zavezo, da izpolnjujejo stroge okoljske kriterije ter aktivno, celostno in sistematično izboljšujejo svoje trajnostno naravnano poslovanje.

Pred kratkim se je namestitvam znotraj destinacije Kočevsko pridružil tudi Lovski dom Polom, ki je pridobil znak Zeleni ključ oz. Green Key, ki predstavlja vodilni standard odličnosti na področju okoljske odgovornosti in trajnostnega delovanja v turistični industriji. S tem so znotraj podjetja dokazali aktivno sodelovanje in spodbujanje deležnikov ter odgovornost pri širjenju in ambasa-

dorstvu zelene politike. Zavezali so se tudi, da bodo še naprej vzdrževali visoke okoljske in trajnostne standarde ter na področju okolju prijaznih in trajnostnih praks delovanja skrbeli za izobraževanje svojih zaposlenih.

Ker pridobitev mednarodno priznanih in uveljavljenih okoljskih ali trajnostnih certifikatov predstavlja znaten strošek, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo vsako leto objavi razpis za sofinanciranje stroškov pridobitve teh znakov za turistične nastanitve in gostinske ponudnike, če ponudnik pridobi enega od naslednjih znakov: znak za okolje EU – EU ECOLABEL, BioHotels, Green Globe, Zeleni ključ, Travelife, EMAS, Ecocamping, World of Glamping Green in LEAF.

Pridobitev okoljskega znaka za ponudnike simbolizira zavezanost okolju in trajnostnemu razvoju, namestitvam pa ponuja tudi dodatni način promocije ter obljubo in zavezo obiskovalcem, da objekt izpolnjuje stroge okoljske kriterije ter aktivno, celostno in sistematično skrbi za izboljšanje svojega trajnostno naravnega poslovanja, s čimer se na slovenskem, evropskem in globalnem trgu tudi formalno pozicionirajo kot prijazni okolju in družbi.

Nadija Kolmanič

KCK NAPOVEDUJE - OKTOBER

SOB.
26.09.
20.00

RUDI BUČAR TRIO

Koncert

SOB.
17.10.
11.00

TINKO POLOVINKO

Gledališko-lutkovna
predstava za otroke
*Otroški gledališki
abonma in izven*

SOB.
17.10.
20.00

SLAVKO IVANČIČ

Akustični koncert

PET.
23.10.
20.00

KONTRA KVARTER

*Glasbeni abonma in
izven*

**KULTURNI CENTER KOČEVJE SI PRIDRŽUJE PRAVICO
DO SPREMEMB PROGRAMA.**

Obiščite našo spletno mesto www.kck.si in spremljajte
objave na naših družbenih omrežjih.

 @kckkocevje

 @kulturnicenterkocevje

KINO

KINO

ČETRTEK, 1. OKT., 20.00

Kriminalni film

ZLATA ROKAVICA

DER GOLDENE HANDSCHUH
ART KINO PROGRAM

PETEK, 2. OKT., 17.30

Družinska komedija

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI

TROLLS WORLD TOUR

PETEK, 2. OKT., 20.00

Romantična drama

PRVIČ NARAZEN

AFTER WE COLLIDED

SOBOTA, 3. OKT., 20.00

Romantična drama

PRVIČ NARAZEN

AFTER WE COLLIDED

NEDELJA, 4. OKT., 17.30

Družinska komedija

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI

TROLLS WORLD TOUR

NEDELJA, 4. OKT., 20.00

Triler

TENET

TENET

PETEK, 9. OKT., 17.30

Družinska komedija

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI

TROLLS WORLD TOUR

PETEK, 9. OKT., 20.00

Triler

TENET

TENET

SOBOTA, 10. OKT., 17.30

Komična pustolovščina

ROCCA SPREMINJA SVET

ROCCA VERÄNDERT DIE WELT

SOBOTA, 10. OKT., 20.00

Akcijski triler

GRENLANDIJA: POSLEDNJE ZATOČIŠČE

GREENLAND

NEDELJA, 11. OKT., 17.30

Družinska komedija

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI

TROLLS WORLD TOUR

NEDELJA, 11. OKT., 20.00

Romantična drama

PRVIČ NARAZEN

AFTER WE COLLIDED

ČETRTEK, 15. OKT., 20.00

Glasbena drama

EMA

EMA FILM

ART KINO PROGRAM

PETEK, 16. OKT., 17.30

Družinska komedija

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI

TROLLS WORLD TOUR

PETEK, 16. OKT., 20.00

Komedija

VOJNA Z DEDKOM

WAR WITH GRANDPA

NEDELJA, 18. OKT., 17.30

Komedija

10 DNI BREZ MAME

10 JOURS SANS MAMAN

NEDELJA, 18. OKT., 20.00

Misteriozna kriminalna drama

SMRT NA NILU

DEATH ON THE NILE

SOBOTA, 24. OKT., 17.30

Družinska komedija

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI

TROLLS WORLD TOUR

SOBOTA, 24. OKT., 20.00

Akcijski

ROPAR ČISTE VESTI

HONEST THIEF

NEDELJA, 25. OKT., 16.30

Animirana komedija

MINIONI

MINIONS

NEDELJA, 25. OKT., 19.00

Drama

FATIMA

FATIMA

PONED., 26. OKT., 11.00

Družinska komedija

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI

TROLLS WORLD TOUR

TOREK, 27. OKT., 11.00

Komedija

10 DNI BREZ MAME

10 JOURS SANS MAMAN

TOREK, 27. OKT., 19.00

Akcijski triler

GRENLANDIJA: POSLEDNJE ZATOČIŠČE

GREENLAND

SREDA, 28. OKT., 11.00

Družinska komedija

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI

TROLLS WORLD TOUR

SREDA, 28. OKT., 19.00

Akcijska pustolovščina

MULAN

MULAN

ČETRTEK, 29. OKT., 11.00

Družinska pustolovščina

LASSIE

LASSIE - EINE
ABENTEUERLICHE REISE

ČETRTEK, 29. OKT., 16.30

Družinska komedija

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI

TROLLS WORLD TOUR

ČETRTEK, 29. OKT., 19.00

Drama

O NESKONČNOSTI

OM DET OÄNDLIGA

ART KINO PROGRAM

PETEK, 30. OKT., 11.00

Animirani

PAT IN MAT: MOJSTRA NA DELU

PAT & MAT

PETEK, 30. OKT., 16.30

Komedija

VOJNA Z DEDKOM

WAR WITH GRANDPA

PETEK, 30. OKT., 19.00

Akcijski triler, srhljivka

NOVI MUTANTI

NEW MUTANTS

SOBOTA, 31. OKT., 16.30

Komična pustolovščina

ROCCA SPREMINJA SVET

ROCCA VERÄNDERT DIE WELT

SOBOTA, 31. OKT., 19.00

Grozljivka

ANTEBELLUM: ZLO V MENI

ANTEBELLUM

NEDELJA, 1. NOV., 16.30

Družinska komedija

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI

TROLLS WORLD TOUR

NEDELJA, 1. NOV., 19.00

Drama

FATIMA

FATIMA

Grad, ki je vreden obiska!

Septembra smo vsi še pod vplivom poletja, zato ga poskušamo še nekoliko podaljšati. Če imamo srečo, nam služi tudi vreme. Sončne dni želimo zato še toliko bolj izkoristiti za kakšen izlet, a se pogosto vprašamo – kam? Slovenska obala nam je že znana, čez mejo pa tako ali tako ne moremo. V Kolpi smo se že večkrat ohladili, dosti dlje pa se nam niti ne ljubi peljati. Ko bi le obstajala izletniška točka dobre pol ure iz domačega mesta, kjer lahko pokukamo v zgodovino, potem pa se osvežimo v reki ...

Foto: Neja Jerebičnik

Tista, ki ne more razočarati, je dolina Krke. To smo tokrat obiskali v Suhi krajini, le streljaj od Kočevja, v občini Žužemberk. Ste vedeli, da je ravno v tem kraju deloval eden izmed najstarejših papirnih mlinov na Slovenskem? Tamkajšnja papirnica je obratovala od leta 1703 do 1875, narkar so jo – ker ni prešla na strojno proizvodnjo – zaprli. Mesto se res lahko pohvali s pestro zgodovino, večina nje je vezana ravno na istoimenski grad. Njegovi zametki segajo v 13. stoletje, ko je bil seveda na pogled bistveno drugačen. V letu 1246 je prvič tudi pisno omenjen. S trdnjavo in sedmimi obrambnimi stolpi so ga utrdili šele v 16. stoletju. Grad je zaznamovala velika renesančna dvorana, okrašena s freskami. Nato so mu v 17. stoletju dozidali dva nova stolpa in obzidje še okrepili, namesto dvižnega pa postavili zidani most.

Lastniki gradu so bili od leta 1538 do druge svetovne vojne Auerspergi oziroma Turjačani. Po dosedanjih odkritjih Auerspergi izvirajo iz Bavarske ali Švabske, v drugi polovici 11. stoletja pa naj bi se naselili na Kranjskem. Njihova prva posest je bil grad Turjak, so pa sredi 17. stoletja začeli tudi graditi Knežji dvorec v Ljubljani. V tem času so grad postavili tudi na Kočevskem. Auerspergi veljajo za eno najstarejših plemiških rodbin – na Slovenskem so živeli približno 900 let. V gradu Žužemberk je bil 11. marca 1615 rojen knez Janez Vajkard Auersperg – prvi knez rodbine, diplomat in minister.

Kaj v tem gradu je tako posebnega, da ga moramo obiskati? Je eden najslikovitějšíh in tipičnih srednjeveških trdnjav in zato tudi precej fotogeničen. Po njem se lahko sprehajamo več ur, saj je urejen tako, da se obiskovalci ob ogledu lahko tudi marsičesa naučimo. Ko vstopimo skozi obzidje, nam pogled beži na vse strani, zato stopimo do smerokaza. V gradu Žužemberk si lahko ogledamo dvoriščni jarek, razstavo, vinoteko, grajsko dvorano, prerokovalnico, temnico in razgledni stolp. Ogled začnemo pri točki ena in nadaljujemo krožno do zadnje, desete točke. Razstave so postavljene v sobanah, ki so opremljene v staromodnem slogu – krasijo jih običajno po dva stola in mizica, v njih pa najdemo tudi nekaj knjig, ki jih lahko prelistamo. Ena izmed soban je opremljena z razstavo o turških vpadih – Andrej (vitez) Turjaški oziroma Andreas Ritter von Auersperg je bil na čelu cesarske vojske, ki je junija 1593 v Bitki pri Sisku porazila turško vojsko. V drugem prostoru pa najdemo razstavo o risih – simbol na žužemberškem grbu. Ko se povzpne na stolp, nas preseneti čudovit razgled, ko stopimo v pevsko sobo, pa lahko ob izvrstni akustiki preverimo še svoj talent. Tu se srečamo tudi s camero obscuro. Nadaljujemo do ječe in temnice, v katero bodo pokukali le najpogumnejši. Še več zanimivosti se skriva za temi mogočnimi zidovi, kjer popoldne mine skoraj prehitro.

A žužemberški grad ni edina znamenitost na tem območju. Najdemo lahko namreč tudi nekaj cerkva. Cerkev sv.

Nikolaja (Miklavža) je najstarejša ohranjena cerkev v občini. V gotškem slogu je bila zgrajena v 13. stoletju, krasijo jo freska Adama in Eve iz 14. stoletja – njen avtor naj bi bil Janez Ljubljanski. Cerkev sv. Mohorja in Fortunata – baročna z dvema zvonikoma – je bila zgrajena leta 1768 in leta 1944 požgana. Obnovili so jo šele leta 1993. Na Lopati stoji cerkev sv. Neže, ki jo krasijo kipi sv. Neže, sv. Lucije, sv. Katarine, sv. Marka in sv. Luka. V smeri iz Ivančne Gorice proti Črnomlju je na območju Žužemberka nekoč stala tudi rimska cesta. Danes so njeni ostanki vidni pri cerkvi sv. Marjete v vasi Zafara.

Če nas je raziskovanje preteklosti že utrudilo, se lahko od gradu spustimo h Krki. Naravno kopališče Loka je v poletnih mesecih priljubljena točka za tiste, ki bi se radi v reki osvežili ali poiskali malo miru na njenem senčnem bregu. Tik poleg stojijo tudi tri hiške na drevesih, ki so nastale v sklopu projekta Endor. Hiške so povezane s skupnim stopniščem, celotna konstrukcija pa je iz lesa in jeklenih elementov. Leta 2013 jih je postavilo Društvo študentov arhitekture EASA Slovenija. V neposredni bližini gradu so v okviru tega projekta postavili tudi paviljon, ki sta ga zasnovala dva angleška arhitekta. Bolj radovedni lahko raziskujejo še preostale znamenitosti, kot so spomenik NOB na Cvilju in pokopališki križ, ali pa se sprehodijo do Tomaževega mosta ljubezni in lehnjakovih slapov na reki Krki.

Ko se vračamo domov, se lah-

ko ustavimo še na Dvoru. Znan je predvsem po železarni – tudi ta je bila Auerspergova. Veljala je za enega najpomembnejših industrijskih obratov na naših tleh. Preden se je leta 1820 usmerila v železolivarstvo, je bila klasična fužina. Železovo rudo so pridobivali iz Soteske, Repče gore in Hmeljnika, oglje pa iz gozdov Kočevskega roga. Med značilne izdelke livarne so spadali kotli, žebliji, pločevina in zahtevni litoželezni izdelki, ki so jih izdelovali tudi po naročilu. Med drugim so sodelovali pri izdelavi 'čevljarskega mosta' v Ljubljani in prvih vozičkov za železnico v Postojnski jami. Po požaru leta 1869 se je proizvodnja zmanjšala, posledično pa so obrate leta 1896 zaprli. Danes na tem mestu stoji Železolivarski muzej in galerija, katerega namen je ohranjanje umetniške in tehnične kulturne dediščine. Tu si lahko ogledamo zbirko izvornih ulitkov in se podučimo o zgodovini livarstva na Dvoru.

Za zaključek lahko ponovno sklenemo, da se nam za prijetno družinsko izletno dogodivščino ni treba prav daleč peljati. Naša okolica je polna zanimivih točk, o katerih morda še ne vemo dovolj. Poleg kulturne dediščine si lahko ogledamo še nekaj naravnih znamenitosti, kot so jama in lipa pri Brezovi Rebri, Črničkova jama in Šolnova brezna pri Prevolah. Na pohodniške navdušence pa na tromeji občin Dolenjske Toplice, Kočevje in Žužemberk čaka 'Suhokranjski Triglav' oziroma 888 metrov visok Sveti Peter. **Neja Jerebičnik**

TRADICIONALNA KITAJSKA MEDICINA BLAŽ ABRAHAMSBERG

Vzemimo si čas za svoje zdravje in dobro počutje.

- TUI NA trad. kitajska terapevtska masaža
- ŠPORTNA MASAŽA
- REFLEKSNA MASAŽA (se dela na stopalih)
- ANTISTRESNA - SPROSTILNA MASAŽA
- AKUPRESURA

Informacije in naročanje: gsm 031 260 358,
Blaž Abrahamsberg s. p., Tomšičeva 13, Kočevje

DARILNI BONI

Dobite jih v
Mestni cvetličarni,
Reška cesta 10A

Avtohiša Vrtin
Kočevje 21
8340 Črnomelj

+386 (0)7 35 66 101
info@vrtin.si
041 782 167 Matic

NA ZALOGI PREKO 50 RABLJENIH VOZIL Z GARANCIJO

PRODAJA IN SERVISIRANJE VOZIL

KAROSERIJSKA POPRAVILA

SERVISIRANJE VSEH ZNAMK VOZIL

QUICK CHECK CENITVE POŠKODOVANIH VOZIL

UVOZ VOZIL PO NAROČILU

ZA VAS POSKRBI MATIC OBRANOVIČ, KI VAŠE VOZILO
ODPELJE IN PRIPELJE BREZ DOPLAČILA

RENAULT
Passion for life

Novi **CAPTUR**, **KADJAR** in **KOLEOS** SUV Renault

Z ugodnostmi do
6.700 €*

Paket zimskih pnevmatik**

*Ugodnosti do skupno 6.700 € sestavlja redni popust v višini do 3.300 €, dodatni popust do 1.000 €. Ob nakupu avtomobila preko Renault Financiranja prejmete prvo leto subvencionirano obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 99 € in bon za obnovo zavarovanja v višini 150 € v naslednjem letu. Pogoj za pridobitev omenjenih ugodnosti je obnova avtomobilskega zavarovanja v naslednjem letu preko Renault Financiranja. 5 let jamstva ob nakupu avtomobila prek Renault Financiranja obsega 2 leti tovarniške garancije in podaljšano jamstvo za 3., 4. in 5. leto ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej. My revision po polovični ceni (632 €) za obdobje 5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej. **Ob nakupu avtomobila prejmete brezplačen paket zimskih pnevmatik. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolna.

Poraba pri mešanem ciklu: 4,6 – 7,3 l/100 km. Emisije CO₂: 122 – 184 g/km. Emisijska stopnja: EURO6Dt. Emisija NOx: 0,0217 – 0,055 g/km. Emisija trdnih delcev: 0,00004 – 0,00084 g/km. Število delcev (x10¹¹): 0,03 – 1,87. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo novemu standardu meritev WLTP. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Renault Nissan Slovenija d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča Castrol

renault.si

AVTOHIŠA VRTIN D.O.O. Kočevje 21, 8340 Črnomelj
tel: 07 35 66 101, mob: 040 454 020

**SAMO 39 KM
IZ KOČEVJA**

Prazne stavbe: kako jih vključiti v oživljanje mesta?

Prazne stavbe so v mestih stalnica. Vzrokov za pojav praznih stavb je veliko, vsaka ima svojo zgodbo. Stavbe za določene vsebine niso več primerne, potrebe se spreminjajo, stavbe pa zastarajo ali preprosto čakajo na nove programe in lastnike. Tudi pri nas je v številnih mestih zaradi družbenih in ekonomskih sprememb ter centralizacije delovnih mest v ljubljanski regiji in selitve trgovin v trgovske centre opazen proces umikanja dejavnosti in storitev iz naselij in praznjenja stavb in poslovnih prostorov v naseljih. Kaj storiti, ko je praznih stavb in prostorov v mestu preveč?

V Izoli je pred 20 leti na primer tedanja županja sklenila presekati mučno praznino in je skupaj s Turističnim društvom čez poletje začela oddajati prazne občinske prostore za simbolično ceno enega tolarja. V Mariboru je družina mecenov svojo družinsko hišo poskušala napolniti s kulturnimi vsebinami, ko je bil Maribor evropska kulturna prestolnica, danes pa jo brez najemnine, zgolj za kritje stroškov delovanja in davkov, oddaja eni od mestnih ustvarjalnih skupnosti. Pred leti so začasno uporabo, pravni okvir in domače primere proučevale in zbrale nevladne organizacije v Mreži za prostor na spletnem mestu Prostor sodelovanja. Rešitve so različne, vključujejo tako javne kot zasebne akterje in nepremičnine, zahtevajo veliko dela in prefinjenega usklajevanja, a obstajajo in omogočajo, da se v prazne stavbe in prostore ponovno vrnejo dejavnosti in pritegnejo ljudi nazaj v mestna središča.

Običajno pomislimo, da so prazne stavbe stvar vsakega lastnika, kar seveda drži, saj vsaka lastnina poleg koristi prinaša tudi odgovornost; stavba mora biti varna in vzdrževana.

Vendar pa so prazne stavbe hitro lahko tudi težava mesta in meščanov. Zlasti kadar je praznih stavb in prostorov več, lahko to postane neprijetno, vzbuja nelagodje, tudi strah, sproži pa lahko tudi vandalizem. Zaradi tega vse manj ljudi obiskuje kraj, to pa vodi v začaran krog praznjenja in neprivlačnosti kraja za razvoj. Tudi za nove vlagatelje so lahko prazne stavbe opozorilo na (ne)varnost naložbe, delujejo kot rdeči semafor za naložbe v nove dejavnosti, prenovo ali novogradnjo.

V središču Kočevja je precej praznih stavb. Najopaznejše so Nama, hotel Valentin, stavba NLB pa vila ob

Foto: Urban Jeriha

mostu, stara knjižnica in poleg njih tudi mnogo lokalov v pritličjih starih mestnih hiš.

Na javni razpravi junija letos so v okviru projekta Vsi v mesto! udeleženci izrazili zaskrbljenost glede oživljanja središča Kočevja, saj se poslovno in družabno življenje seli v predmestje, kar slabo vpliva na središče mesta. Res so se nakupovalna in zaposlitvena središča premaknila na obrobje mesta in tja jim počasi sledijo storitve, gostinska in družabna ponudba.

Rešitve za oživljanje praznih stavb in mestnega središča niso preproste, terjajo veliko časa in vključujejo vse: lastnike, občino, javne ustanove, lokalno gospodarstvo, trgovino, ustvarjalni sektor in prebivalce. Vsak ima v procesu oživljanja svojo vlogo,

veliko vlog se prepleta in dopolnjuje, eni ne moremo brez drugih. Pogledimo nekaj osnovnih priporočil za

oživljanje praznih stavb in prostorov in razmišljajmo hkrati o tem, kako bi lahko ravnali v Kočevju, da bi počasi središču povrnili živahnost in družbeni pomen, ki mu pripadata.

Občina in javni organi morajo pri oživljanju sodelovati in z lastniki iskati rešitve za vse funkcionalne in pravne dileme. Pogosto se v tak namen organizira posebna projektna pisarna, ki z ustrezno strokovno podporo pomaga iskati najboljše možne rešitve in premaguje tekoče zadrege.

Z lastniki prostorov je treba vzpostaviti neposreden stik in jih pritegniti k razmisleku ter poskrbeti, da so rešitve načrtovane skladno z njihovimi željami, pričakovanji in potrebami.

Lastnike nepremičnin glede prihodka od oddaje je treba soočiti z

realnostjo ter poskrbeti, da se lahko prilagodijo in priključijo programu oživljanja mesta, da lahko razumejo pomen aktiviranja praznega prostora in razmislijo tudi o začasni oddaji v nepridobitne namene.

Pogosto so nevladne organizacije, umetniška društva in kreativne podjetniške organizacije zagonska moč in tisti pionirji, ki v obstoječem stanju stavb in prostorov prepoznajo priložnost za opravljanje novih dejavnosti in prispevek k oživljanju kraja.

Lokalne kadre, znanje, materiale in prostorske danosti je treba maksimalno izkoristiti, vključiti velja vse generacije, včasih lahko prebojne ideje prispevajo mladi, včasih se za ponovno zanimiva izkažejo tradicionalna znanja in veščine. V Haagu so na primer lastniki trgovskih lokalov sodelovali s srednješolci in podjetniškim inkubatorjem pri prenovah trgovskih izložb in njihove ponudbe. V Slovenj Gradcu je Občina pomagala graditi zaupanje med lastniki in kreativno skupnostjo in podpirala nepridobitno aktiviranje praznih prostorov v središču mesta.

Prav vse ponudnike storitev v mestu je treba dobro povezati in poskrbeti za skupno promocijo, povezano delovanje in usklajene urnike, saj je pritegniti več obiskovalcev v središče mesta njihov skupni cilj.

Kako bi lahko prazne stavbe in prostore v središču Kočevja vključili v proces oživljanja mesta, bomo v projektu Vsi v mesto! razmišljali vsi skupaj, IPoP – Inštitut za politike prostora pa bo pri tem poskušal pomagati, da se katera od idej tudi realizira.

Maja Simoneti in Urban Jeriha, IPoP – Inštitut za politike prostora

NOVO V KOČEVJU

SALON KOPALNIC

Kolodvorska cesta 23, 1330 Kočevje

**Polaganje
Keramike**

**Celovita
Prenova Kopalnic**

**Vrhunska
Kopalniška
Oprema**

**Velika izbira
Stenskih in Talnih
Ploščic**

Franc Črček s.p.
tel: 041/803-500
Delovni čas:
Od ponedeljka
do petka:
9-12h in 15-18h
Sobota: 9-12h

POOBLAŠČENI SERVISER IN PRODAJALEC VOZIL KIA

Avtohiša RANDELJ

Mahovnik 2a, 1330 Kočevje

Edini pooblaščen servis in prodajalec
na območju Kočevske

Avto hiša Randelj d.o.o.
Mahovnik 2a, 1330 Kočevje
T: +386 40 435 547, +386 68 680 554

randelj.prodaja@gmail.com
<http://www.randelj.si/>

DELOVNI ČAS SALONA:
ponedeljek – petek:
8.00 – 12.00 in 13.00 – 18.00
sobota: 8.00 – 12.00

SERVISNA DELAVNICA:
ponedeljek – petek:
8.00 – 12.00 in 13.00 – 16.30

Financiranje brez
pologa za testna
in nova vozila

Pestra izbira
rabljenih vozil

Vzdrževanje
voznega parka
za podjetja

Smo pogodbeni partner za popravila zavarovalnic:

triglav

SAVA
ZAVAROVALNICA

GRAWE
Zavarovalnica d.d.

- Uvoz vozil vseh znamk in vrst
- Komisijska prodaja rabljenih vozil

- Pridemo po vozila na dom, jih poservisiramo in vrnemo na dogovorjeno lokacijo
- Nudimo nadomestna vozila
- Diagnostika
- Prodaja, hramba in premontaža pnevmatik
- Zunanje (ročno) in notranje čiščenje vozil

- Polnilna postaja Texa 760R za polnjenje klimatskih naprav z novim plinom R1234yf, ki je v uporabi v večini vozil izdelanih po letu 2016.

- Stroj FORTRON za čiščenje in menjavo olja v AVTOMATSKIH MENJALNIH po TIM ECKART METODI.

NOVO!

MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE:

- SERVISNE STORITVE • DODATNA OPREMA
- PNEVMATIKE

KIA ODPRODAJA

ODŠTEVA ZADNJE DNI!

-43%

PONUDBA LETA

POPOLNOMA NOVI

XCEED

že od

15.999 €

1.0 T-GDI LX Joy

NOVI ODLIČNO OPREMLJEN
CEED že od
13.099 €
1.0 T-GDI EX Urban

Z bonom zvestobe
v vrednosti
2.000 EUR
še dodatno znižajte
oglaševane
cene!

PRILOŽNOST SE IZTEKA

Samo še kratek čas lahko vozila Kia odpeljete po neponovljivo ugodnih cenah. Na voljo pri vseh zastopnikih le do izteka zalog.

The Power to Surprise

KIA – Največ avta za vaš denar

Kombi, porabe goriva: 3,9 – 10,5 l/100km, emisije CO₂: 97–245 g/km, emisijska stopnja: EURO 6d Temp, emisije NOx: 0,008 – 0,0404 g/km, Cena 13,099 EUR velja za Kia Ceed 1.0 T-GDI EX Urban, MY2019, Cena 15,999 EUR velja za Kia Xceed 1.0 T-GDI LX Joy, MY2020, 43 % popust velja za Kia Xceed 1.0 T-GDI LX Joy, MY2020, v primerjavi z redno ceno istega modela MY2021. Vse cene že vključujejo popust »VAJU / EOM 0 %« in popust »Bonus financiranje«, Bonus financiranje lahko izkoristite ob nakupu novega vozila KIA po ponudbi KMAG d.o.o. po MP ceniku ob sklenitvi pogodbe o finančnem leasingu preko Summit Leasing Slovenija, d.o.o., SKB Leasing, d.o.o., GB Leasing, d.o.o. Financiranje se lahko zavrne, če stranka nima ustrezne bonitete. Cene veljajo v primeru financiranja pod pogoji akcije »KIA FOREVER« za vozila Rio, Ceed, Xceed in Stonic, ki zajema permanentno kasko zavarovanje pri Zavarovalnici Sava d.d. Cene vključujejo vse dane popuste in prihranke in ne vključujejo kovinske/bele barve in stroška priprave vozila. Popusti in ugodnosti se med seboj ne seštevajo. Veljavnost ponudbe do odprodaje zalog. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka, zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter NOx. Pogoji garancije na voljo v garancijski knjižici vozila ali pri pooblaščenem zastopniku vozil Kia. Za tipkarske napake ne odgovarjamo. Avto hiša Randelj d.o.o., Mahovnik 2, 1330 Kočevje.

Flat Out Days 2020

V MTB trail centru Kočevje je med 13. in 16. avgustom potekal festival gorskega kolesarstva Flat Out Days, ki ga je organizirala skupina BATT Crew. Skupina prijateljev, ki jih je združila ljubezen do kolesarjenja, je sčasoma ustanovila tudi gradbeno-športno podjetje. Usmerili so se v gradnjo kolesarskih stez in se posebej specializirali za skoke.

“Gradnja zahteva ogromno fizičnega dela, kljub delu z gradbenimi stroji pa še vedno veliko dela opravimo ročno,” pravi direktor podjetja Jan Jerše. “Dobra steza sledi naravnemu terenu in vanj ne posega preveč. Mora biti vozna brez nepotrebnega zaviranja ali poganjanja, da kolesar lahko ohranja hitrost med posameznimi skakalnici. Prav tako mora biti zaradi varnosti okolica proge urejena, da se kolesar lahko varno zaustavi.”

Festival so prvič organizirali pred tremi leti. “Letos ga prvič izvajamo v tako velikem obsegu. Doslej smo ga organizirali v Bike Parku Ljubljana v Podutiku, a je prostor kmalu postal premajhen, zato smo iskali druge pri-

Foto: Žarko Nanjara

ložnosti,” razloži Jan Perše. “Letošnja izvedba je nadaljevanje poti, ki smo si jo načrtali že pred leti.”

Obiskali so jih tudi kolesarji iz Francije, Slovaške, Španije, Nemčije in Avstrije, zaradi ukrepov NIJZ pa so morali v prodajo sprostiti omejeno število vstopnic. “Trudimo se pričarati festivalsko vzdušje,” o dogodku pove soorganizatorica Monika Mele. “S fe-

stivalom stremimo predvsem k temu, da povežemo kategorije med sabo, da se enkrat na leto lahko zberejo vsi, ki obožujejo ekstremne športe, se družijo in se ne ozirajo na tekmovalnost, ki bi jo merili s štoparico.”

“Prvič sem v Sloveniji in sem kar presenečen, kako so Slovenci navdušeni za ta šport,” navdušenja ni skrival Antoine Bizet iz Francije. “Proga je

izjemno dobra, želel bi si več takšnih parkov tudi v Franciji.” “Park je super, vsakdo lahko najde stezo zase, naj bo to downhill ali enduro, zagotovo pa je za nekatere steze treba imeti več tehničnega znanja,” o MTB trail centru pove Jan Jerše.

Projekt v Kočevju so si zastavili precej ambiciozno, a je zanesenjakom na koncu le uspelo. Najbolj zahtevna je bila izgradnja velikih skakalnic, prek katerih motoristi skačejo s hitrostjo več kot 60 km/h. Kljub zanosu so vendarle morali slediti naravnim pogojem in se prilagajati vetru, nekajkrat pa je kolesarske vragolije prekinil tudi dež.

Žarko Nanjara

Olimpijski kros

V MTB trail centru Kočevje so se 23. avgusta pomerili kolesarji na drugi tekmi pokala SloXcup. Letošnji koledar dirk pokala sestavlja sedem tekem, ena od njih se je odvila tudi v Samoborju na Hrvaškem, tekma v Kočevju pa je edina UCI kategorizirana dirka v tej sezoni. Tekme se je udeležilo 309 tekmovalcev, med njimi številni kolesarji iz tujine.

“Tekme so v tem času redke, težko jih je organizirati, saj primanjkuje sponzorjev, a smo se kljub temu znašli,” pravi organizator Janez Dejak iz Kolesarskega društva Melamin. “Obisk je velik, saj so tekmovalci željni točk. Prispela so zveneča imena olimpijskega krosa, ki spadajo med deseterico najboljših na svetu.”

V elitni ženski kategoriji je zmagala večkratna državna prvakinja Tanja Žakelj. Z zaostankom osmih sekund ji je sledila Ukrajinka Yana Belomoina,

Foto: Žarko Nanjara

na tretjem mestu pa je v cilj prišla Estonka Janika Lõiv. “Zmage sem še posebej vesela, saj je letos zelo malo

tekem,” je povedala Žakljeva. “V Kočevju sem dirkala že nekajkrat, lepo je videti, da vsako leto spremenijo

park in ga dodelujejo.” Koronavirus je precej ohromil športni svet, zato je izvedba olimpijskih iger še vedno pod vprašajem, a bo kljub vsemu nadaljevala priprave in treninge.

“Proga ima dobro kombinacijo skokov, vzponov in spustov, pravi užitek je bilo dirkati po njej,” je povedal zmagovalc elitne moške kategorije Novozelandski Sam Gaze. Povratniku po poškodbi zmaga na tekmi pomeni nadaljevanje zelo uspešne sezone 2018. “Mislim, da je zdaj še prezgodaj govoriti o olimpijskih igrah prihodnje leto,” pravi Gaze. “Zdaj mi je bolj pomembna ljubezen do športa, trudil se bom tekmovali, kolikor se da, in še naprej promovirati šport.” Le z nekaj sekundami razlike sta mu sledila brata Luca in Daniele Braidot iz Italije. Najboljši Slovenec na dirki je bil Rok Naglič na 14. mestu.

Žarko Nanjara

Pleskarstvo Steklarstvo
Andreja Lebar s.p.

Za pripravo ponudbe nam pošite na:
info@storitve-lebar.si

Reška cesta 15
1330 Kočevje
01/89 555 97

SLIKOPLESKARSKA DELA
IZDELAVA TOPLOTNO IZOLACIJSKIH FASAD
UOKVIRJANJE SLIK
STEKLO IN STEKLARSKA DELA

stekleni nadstreški, ograje, pregradne stene,...
steklene stene za tuš kabine
steklene kuhinjske stenske obloge

Najboljša spletna trgovina za vse ljubitelje sestavljanek (puzzle)

RIJAVEC GORAN s.p.

Notranja vrata LIP BLED
Notranja oprema talne obloge
Lesene stopnice
Mizarski servis
Hišniška opravila
031 694 728
info@longy.si
www.longy.si

Jogurtovo pecivo z višnjami

RECEPT

Testo:

4 rumenjaki
10 dag sladkorja
1 vanilin sladkor
15 dag masla
30 dag moka
1 pecilni prašek
limonina lupinica

Presejani moki dodamo pecilni prašek in vse preostale sestavine. Zamesimo krhko testo. Dve tretjini ga razvaljamo med dvema kosoma peki papirja ter položimo na pekač.

Nadev:

2 navadna jogurta
15 dag skute
1 mala kisa smetana
250 ml sladke smetane za stepanje
4 žlice pšeničnega zdroba
2 vanilin sladkorja
4 žlice sladkorja
4 žlice moka
4 beljaki
Višnje (sveže ali iz kompota)

Najprej iz beljakov naredimo trd sneg ter stepemo sladko smetano. Pri najnižji hitrosti smetani primešamo vse preostale sestavine. Sneg dodamo nazadnje, vmešamo pa ga s kuhaličico. Končan nadev prelijemo po testu in ga nadevamo z višnjami. Na vrhu nadrobimo preostanek testa. Pecivo pečemo eno uro na 170 do 180 °C. Razrežemo, ko se ohladi.

Recept je pripravila Bojana Klepac

RANCH MARINA KOČEVSKO SLOVENIJA

INFORMACIJE
IN REZERVACIJA
040 760 199

POROKA

NAJ BO VAJIN
DAN EDINSTVEN.

V objemu gozdov in
osrčju narave.

RANCH MARINA
Koče 2, Kočevska Reka

info@ranchmarina.com
www.ranchmarina.com

Jamarji iz Krke obiskali jamo Bilpa 3

Že kar nekaj časa je tlela ideja, da bi obiskali jame nad izviro Bilpe (kat. št. 6924) v soteski Kolpe pod Bilparsko steno in kraju Spodnja Bilpa. V soboto, 18. julija, se je trojica jamarjev Jamarskega kluba Krka le odpravila proti jamam. Eden izmed razlogov za obisk je bila tudi bližajoča se postavitve informacijske table o jamah.

Na pot smo se iz Krke odpravili zelo zgodaj in se ob 8. uri v bližini izvira že srečali s svojim članom iz Črnomlja. Najprej smo si ogledali načrt jame Bilpa 3 ter se pogovorili o samem dostopu, kako preplezati steno in omogočiti dostop do jame. Nad izviro Bilpe so tri jame: Bilpa 1, Bilpa 2 in Bilpa 3. Bilpa 1 (kat. št. 630) je na vzhodni strani stene in je dolga 22 metrov. Jama Bilpa 2 je na zahodni strani stene (kat. št. 631) in je dolga 35 metrov. Obe jami sta pri dnu stene in sta vodoravni. Vhod v Bilpo 3 (kat. št. 632) je približno 25 metrov visoko v steni, in če želite dostopiti do jame, potrebujete nekaj alpinističnega znanja. Nekoliko odmaknjena od teh treh jam je še jama Bilpa 4 (kat. št. 5512), ki je bila odkrita nekoliko pozneje, natančneje leta 1983. Tudi ta jama je vodoravna, in sicer v dolžini zgolj 27 metrov.

Od vseh štirih jam je za jamarje najbolj zanimiva ravno jama Bilpa 3. Označena je tudi kot arheološko najdišče, prvič pa jo je leta 1941 obiskalo Društvo za raziskovanje jam Ljubljana. Takrat so jamarji namerili približno 45 metrov dolžine, pozneje pa so jamarji iz Društva za raziskovanje jam Kočevje odkopali jamski prehod

Notranjost jame Bilpa 3. • Foto: Leopold Bregar

v nadaljevanje. Jama se razcepi v dve etaži s 60 metrov visokim kaminom. Zlasti v tem delu je jama zelo lepo zasigana. Kočevski jamarji so posvetili veliko truda iskanju podzemne poti od Bilpe ob Kolpi do Kočevja; vmes pa je 11 kilometrov neznanega jamskega sistema. Reka Rinža, ki je edina reka na Kočevskem, izvira namreč za vasjo Mrtvice in je hkrati tudi kraška reka. To pomeni, da na koncu svoje poti ponikne v podzemlje in se kot Bilpa izliva v reko Kolpo. Ko so štirje kočevski jamarji 27. maja 1978 šli v jama, da bi širili ozek prehod v notranjosti jame, je prišlo do verjetno največje jamarske nesreče, ki se je žal na koncu končala s štirimi smrtnimi izidi. Jamarji so namreč imeli namen

razminirati prehod v notranjosti, a je bila moč strupenega plina usodna za tri jamarje. Četrtega so sicer rešili in ga predali v bolnišnično oskrbo, a je pozneje umrl zaradi odmrle roke v Kliničnem centru v Ljubljani. Na žalostni dogodek nas danes opominja spominska tabla, nameščena v steno, kjer smo ob obisku jame položili cvetje v spomin jamarskim junakom. Veliko o takratnih napornih raziskovanjih zna povedati nekoč zelo aktiven kočevski jamar Vasja Belšak, ki je jama tudi izrisal. Od takrat je sicer jama bila obiskana, vendar ravno zaradi zgodovine in težkega dostopa ni ravno na seznamu najbolj obiskanih jam. Jama so obiskali prav zaradi možnosti morebitnih povezav, a več-

jih uspehov ni bilo. Zanimiva je tudi z arheološkega vidika, saj so v 80. letih prejšnjega stoletja v jamah našli redke odlomke halštatske lončenine in ostanke favne ovce in goveda.

Geologija jame priča, da je kljubovala številnim geološkim dejavnikom. Na vhodnem delu lahko opazimo sledove močnih vodnih tokov, notranjost jame je mlajšega izvora, saj je veliko delov, kjer je jama lepo zasigana. Najdemo lahko snežno belo steno, nad katero je 60 metrov visok kamin, in hodimo po beli sigi, ki se pod našimi nogami 'preliva' v majhnih slapovih. Vidni so tudi ostanki nekoč delujočih ponvic. Odkopani rov, kjer je prišlo do tragične nesreče, je v celoti odkopan, kar je razvidno po večji količini blata. Na koncu se jama zaključi z neprehodno ožino, kjer med našim obiskom ni bilo zaznati možnosti nadaljevanja jame. V notranjosti najdemo številne prebivalce podzemlja: od kolonije velikih podkovnjakov, jamskih kobilic, metuljev, pajkov do jamskih mokric. V jami smo naredili nekaj posnetkov, da si bodo lahko obiskovalci izvira predstavljali, kaj vse se skriva za steno nad mogočnim izviro Bilpe.

Tanja Podržaj

Očistimo Kočevsko postaja zahteva občank in občanov

Dokaz o pomenu in teži čistilne akcije Očistimo Kočevsko 2020, ki jo na ravni Občine Kočevje organiziramo že od leta 2008, je letošnja akcija. Ta je bila zaradi epidemioloških razmer v državi spomladi predstavljena in v soboto, 19. septembra, tudi realizirana. Tako je čistilna akcija danes zaveza, še več, zahteva lokalne skupnosti, prav tako tudi zahteva občank in občanov. Čistilna akcija Očistimo Kočevsko je veliko več kot le enodnevna akcija čiščenja okolice, nelegalnih divjih odlagališč v naravi itd. Ostaja pomemben generator spremembe miselnosti in navad ljudi, v veliki meri

naše kulture.

Dejavnosti, ki jih vodimo pod okriljem Očistimo Kočevsko, potekajo vse leto. Marca izveden popis lokacij divjih odlagališč, ki so ga opravili zaposleni na Zavodu za gozdove Slovenije, OE Kočevje (ZGS), je osnova ažurnega stanja v Registru divjih odlagališč (www.register.ocistimo.si), ta pa je osnova aktivnega reševanja problematike skozi vse leto. ZGS je na Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Kočevje, Kostel in Osilnica (MIR) ter Inšpektorat za okolje in prostor RS podal več kot 20 prijav lokacij nelegalnih divjih odlagališč

(seveda je prijav še več, če k tem prištejemo sanacijo lokacij odpadkov po prebežnikih, a to problematiko rešujemo ločeno), MIR je med letom seveda obravnaval tudi prijave, prejete od drugih prijaviteljev. Z zbranimi denarnimi sredstvi podpornikov čistilne akcije – Intersocks, Gozdarstvo Grča, d. o. o., Franjo Barič, s. p., Primas, d. o. o. (v letu 2020 skupno 1.150 EUR) – smo obnovili skalnate zložbe na treh lokacijah, katerih namen je omejiti oz. preprečiti nelegalno onesnaževanje, z mulčenjem in izdelavo zemljatega nasipa smo zaključili sanacijo prostora na koncu Rožne ulice, ki ga

skupaj s prebivalci spreminjamo v lep kotiček našega mesta. Člani Gozdarskega društva Medved so med letom poskrbeli za sanacijo 12 terensko bolj zahtevnih in oddaljenih divjih odlagališč. Na gozdni cesti Remihov mlin, ki predstavlja najbolj 'vročo točko' nelegalnega ravnanja (odlaganje odpadkov vseh vrst, kurjenje kablov, avtomobilov ...), je obnovljena tudi cestna zapora.

Problematika onesnaževanja okolja z odpadki, divjimi odlagališči v Kočevju ostaja, a naj zaključim z mislijo: "Kjer je volja, je tudi pot."

Tina Kotnik

HUD-PA®KET
PARKETARSTVO IN MALA HIŠNA POPRAVILA

GREGOR HUDOBIVNIK s.p.
Bršljanova pot 4 1330 Kočevje
gsm 031 653 361 e hud.parket@gmail.com

GV SERVIS d.o.o., Reška cesta 21a, 1330 Kočevje

DELOVNI ČAS
8:00 - 16:00

KONTAKT SERVIS
041-532-666
podpora@vidrih.si
www.vidrih.si

Svetovanje pri nakupu nove opreme
Namestitve operacijskega sistema
Vzdrževanje programske in strojne opreme
Vzpostavitev domačega ali brezžičnega omrežja
Postavitev računalniškega omrežja na domu
Nastavitev in priklop omrežnih naprav
Namestitve gonilnikov
Odstranitev virusov, trojanskih konjev, spyware in adware
Čiščenje registra

MODERNIZACIJA KOČEVSKÉ PROGE

ZAČETKI KOČEVSKÉ PROGE

Prvi vlak je po kočevski progi zapeljal 24. julija 1893, slavnostno odprtje proge pa je sledilo 27. septembra. Proga je bila zgrajena predvsem za potrebe tovarnega prometa zaradi potreb rudnika v Kočevju in izvajanja gozdarske dejavnosti na Ribniškem in Kočevskem. Redni potniški promet je stekel dan po otvoritvi. Po prenovi ceste Škofljica–Kočevje je število potnikov pričelo naglo upadati, zadnji potniški vlak je tako v Kočevje pripeljal 18. aprila 1968, leta 1971 pa je bil potniški promet na kočevski progi popolnoma ukinjen.

POTEK MODERNIZACIJE KOČEVSKÉ PROGE

Začetek nadgradnje regionalne železniške proge št. 82 Grosuplje–Kočevje, t. i. kočevske proge, sega v leto 2008. Projekt modernizacije kočevske proge v vrednosti 100 milijonov evrov je potekal v treh fazah, v okviru katerih je bila v celoti posodobljena železniška proga od Grosuplja do Kočevja.

Sodobnejšo in prijaznejšo podobo imajo železniške postaje Dobrepolje, Ribnica, Ortnek in Kočevje. Na postajah Dobrepolje in Ribnica sta za dostop na perone zgrajena nova podhoda z dvigali, ki omogočajo lažji in varnejši dostop na perone vsem potnikom,

tudi gibalno oviranim osebam. Na novo so zgrajena postajališča Spodnja Slivnica, Čušperk, Velike Lašče, Žlebič in Stara Cerkev, ki se zdaj ponašajo z novo peronsko infrastrukturo.

Na celotni železniški progi je bila v okviru modernizacije izvedena tudi zamenjava in posodobitev signalnovarnostnih in telekomunikacijskih naprav ter ureditev in zavarovanje železniških prehodov.

Pred začetkom modernizacije je bilo na kočevski progi 81 železniških prehodov, po končani modernizaciji jih bo ostalo 31, ki bodo vsi zavarovani.

PONOVNA VZPOSTAVITEV JAVNEGA POTNIŠKEGA PROMETA MED GROSUPLJEM IN KOČEVJEM

Z izvedbo modernizacije kočevske proge bodo zagotovljeni vsi pogoji za ponovno vzpostavitev potniškega prometa do Kočevja, kar bo izboljšalo kakovost bivanja v regiji ter povečalo stopnjo mobilnosti in dostopnosti prebivalstva.

Direkcija RS za infrastrukturo

fotografije: Miško Kranjec

Bo Kočevsko postalo zverinjak in rezervat?

Tako se sprašuje koordinator iniciative Aktivna Kočevska. Zgodovina mu odgovarja. Med drugo svetovno vojno so se po dogovoru med okupatorji kočevski Nemci preselili v Posavje, po vojni so njihove posesti postale državna last, gozdne veleposesti pa so bile že pred tem državne. Na tem območju so že leta 1892 iz gospodarjenja izločili šest pragozdov, pragozd Krokro je zdaj celo na UNESCO-vem seznamu svetovne kulturne in naravne dediščine. Obsežni ekološki sistemi kočevskih jelovo-bukovih gozdov se navezujejo na Gorski Kotar ter po Dinariidih do Bosne. To veliko in redko poseljeno območje je prava genska zakladnica v evropskem in svetovnem merilu, zato so se tu tudi ohranile velike zveri, risi pa so bili iz Slovaške

ponovno naseljeni že leta 1973. Že od leta 1995 so izdelane vse potrebne strokovne podlage za območje zavarovane narave v rangi regijskega naravnega parka Kočevsko-Kolpa, vendar to še vedno ni realizirano, čeprav je bilo pozneje po vstopu v EU preverjeno in določeno tudi za območje Natura 2000.

Na pretežnem delu kmetijskih površin je desetletja gospodarilo državno podjetje s farmsko vzrejo goveje živine, pozneje pa še z veliko farmo prašičev, kar je že od samega začetka sporno, ker polita gnojevka z vsemi primesmi iz farm onesnažuje veliko območje, pronica v podzemni kraški svet, v izvire pitne vode ter se nato izliva v Kolpo in Krko, s tem pa uničuje življenje v podzemlju in vodotokih. Po družbenih

spremembah je to v lasti družb in zasebnikov. Na Kočevskem so optimalni pogoji za trajnostno in vzdržno rabo narave ter za sonaravno kmetovanje in ekološko pridelavo hrane, vendar tako kmetujejo samo na območju Gotenice. Čebelarji so po vseh preverjanjih pridobili certifikat EU za Kočevski gozdni med z geografskim poreklom.

Kočevska je osrednje območje za varstvo velikih zveri, ki so zavarovane tudi po mednarodnih konvencijah, vendar v istem območju oblast pospešuje rejo drobnice, brez obveznega varstva s pastirji ali psi, nato pa izplačuje škodo, ki jo povzročijo velike zveri. Tako je bila v letu 2018 ocenjena škoda zaradi medvedov 75.410, zaradi volkov pa 125.190 evrov. V letu 2019 je bilo škode od medvedov

za 163.850, od volkov pa 248.500 evrov. Ob tem je treba pogledati še drugo plat te medalje. Kmetijske subvencije v EU predstavljajo 40 odstotkov od vseh odhodkov proračuna osemindvajseterice. Pri nas za ukrepe kmetijske politike na leto razdelijo 300 milijonov evrov, 128 kmetov je v letu 2018 prejelo od 100.000 do 500.000 evrov, 18 lastnikov je prejelo 500.000 in več evrov. V letu 2018 je dobila največ Panvita iz Murske Sobote, kar 2,76 milijona evrov, seveda pa tam nimajo medvedov in ne volkov, ki bi jim odžirali dohodek. Vendar pri teh državnih subvencijah iz proračunov le upoštevajmo, da so vsi naši medvedi in volkovi v lasti iste države, ki deli subvencije!

Mag. Janez Črnač

MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO OBČIN KOČEVJE, KOSTEL IN OSILNICA OBVEŠČA

Nadzor nad nezakonito odloženimi odpadki se bo nadaljeval

Kot v vseh občinah v Republiki Sloveniji imamo tudi v občini Kočevje divja odlagališča odpadkov, kjer ljudje odvržejo razne odpadke. Po navadi gre za gradbene, kosovne in komunalne odpadke, ki se jih na nezakonit način znebijo. Divja odlagališča škodljivo vplivajo na naravo in okolje, onesnažujejo podtalnico ter zmanjšujejo kakovost življenja ljudi. Občinski svet Občine Kočevje je na 12. redni seji 18. junija letos sprejel spremembe in dopolnitve Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Kočevje, upoštevajoč naslednja načela:

- načelo odgovornosti povzročitelja, po katerem je povzročitelj obremenitve odgovoren za odpravo vira čezmerne obremenjevanja okolja in njegovih posledic;
- načelo plačila za obremenjevanje, po katerem povzročitelj obremenitve krije vse stroške predpisanih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja ter tveganja za okolje, rabo okolja ter odpravo posledic obremenjevanja okolja, vključno s stroški izvedbe preprečevalnih in sanacijskih ukrepov v primeru okoljske škode;
- načelo subsidiarnega ukrepanja, po katerem občina skrbi za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja zaradi ravnanja s komunalnimi odpadki in krije stroške odprave teh posledic, če jih ni mogoče naprtiti določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali posledic ni mogoče drugače odpraviti;
- načelo spodbujanja, kar pomeni, da občina v skladu s svojimi pristojnostmi spodbuja dejavnosti varstva okolja, ki preprečujejo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja, in tiste posege v okolje, ki zmanjšujejo porabo snovi in energije ter manj obremenjujejo okolje ali ga omejujejo pod stopnjo dopustnih meja.

S sprejetimi spremembami Odloka se zvišuje globa za fizične, pravne in odgovorne osebe ob nedovoljenem odlaganju odpadkov. 3.000 evrov znaša globa za pravno osebo, samostojnega podjetnika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost (do zdaj 2.000 evrov). Za posameznika je ta globa 1.000 evrov (do zdaj je znašala 250 evrov).

Inšpektorat in redarstvo zato občane in občanke poziva, da opustijo to vrstno početje, in jih krati opozarjajo, da bodo ob prekrških dosledno ukrepali. Trenutnega stanja ni mogoče pripisati drugemu kot neodgovornim posameznikom.

Janko Kalinič

PROGRAM FESTIVALA LESA 2020

Četrtek, 8. oktober
19⁰⁰

**Odprtje festivala lesa 2020,
Podelitev nagrad natečaja (Pra)stol za leto 2020**

Kulturni center Kočevje

Predstavitev nagrajenih prototipov

Predstavitev lesene skulpture
udeleženca Likovne šole Mansarta, mentor **Marko Glavač**

Petek, 9. oktober
10⁰⁰

Predstavitev zbornika *Gozd in les kot razvojna priložnost*

Videokonferenca

16⁰⁰–18⁰⁰

**Delavnica za učence tretje triade (prvi del):
Maketa letala (priprava za lasersko graviranje)**

Lesarska delavnica Gimnazije in srednje šole Kočevje, mentor **Gal Žvab**
Za obisk delavnice je potrebna prijava. Število udeležencev je omejeno na 10.

Sobota, 10. oktober
9⁰⁰

Tišlerska sobota

**Delavnica za učence tretje triade (drugi del):
Dokončanje makete Ramorjevega letala**

Lesarska delavnica Gimnazije in srednje šole Kočevje, mentor **Gal Žvab**. Za obisk delavnice je potrebna prijava. Število udeležencev je omejeno na 10.

9⁰⁰

**Delavnica za učence prve triade: Maketa letala
Izdelava mojega prvega letala**

Lesarska delavnica Gimnazije in srednje šole Kočevje, mentor **Drago Brinšek** (GSŠK). Za obisk delavnice je potrebna prijava. Število udeležencev je omejeno na 10.

9⁰⁰

Delavnica: pripomoček za urejeno pisalno mizo

Lesarska delavnica Gimnazije in srednje šole Kočevje, mentorica **Katja Hočevar** (GSŠK). Za obisk delavnice je potrebna prijava. Število udeležencev je omejeno na 10.

9⁰⁰

Svetovanje: leseni arhitekturni nasvet

avla Srednje šole Kočevje

Individualno svetovanje pri prenovi, gradnji, preurejanju lesenih detajlov stanovanjskih hiš, vikendov, pomožnih objektov... Svetujeta priznani strokovnjakinji **dr. Živa Deu, u.d.i.a., Mateja Dekleva, u.d.i.a.** Razpisanih je 12 svetovanj po 30 minut. Za obisk svetovalnice je potrebna prijava. Število udeležencev je omejeno na 12.

Ponedeljek, 12. oktober
10⁰⁰

**PODELITEV NAGRAD v okviru natečaja
Naj leseni izdelek za dijake GSŠK**

Prestolnica, Gimnazija in srednja šola Kočevje

Festival lesa je v letošnjem letu ponovno razpisal natečaj za dijake Gimnazije in srednje šole Kočevje. Na prireditvi bodo razglašeni zmagovalci natečaja *Naj lesena peresnica*.

11⁰⁰ (lokalni čas)

**STROKOVNA KONFERENCA
WOOD TECH TALKS**

Vsebina:

Gozdni internet, najnovejši slovenski projekti centra INNORENEW COE,

Dobre zgodbe o inovativnih rabah lesa.

Videokonferenca

O morebitni spremembi časa dogodka obveščamo na spletni strani www.festival-lesa.si. Pridružujemo si pravico do sprememb programa glede na navodila NIJZ.

FESTIVAL LESA

S strani – odvečna ali moteča zveza

Predvsem v strokovnih besedilih, kjer so pravno formalni izrazi zelo pogosti, velikokrat naletimo na besede ali besedne zveze, ki nimajo pomena in so odvečne, ki jih lahko ali celo moramo zamenjati, v zelo redkih primerih pa bi žal zamenjava pomenila prevelik poseg v pomen, zato jo pač moramo uporabiti. Vse pogostejše pa se dogaja, da ti izrazi udirajo tudi v vsakodnevno izražanje, kjer pa so takšne besede ali besedne zveze resnično nepotrebne. Če se le da, se jim raje izogibajmo. Ena takih je zelo pogosto uporabljena predložna zveza **'s strani'**.

S strani je predložna zveza, ki jo že SSKJ označuje kot značilno za pisarniško, poslovno, suhoparno in celo togo izražanje, ki je značilno za pasivno izražanje ali **izražanje s trpnikom**. Takšno obliko uporabljamo, kadar ne želimo točno poimenovati akterja ali tistega, na katerega se dejanje neposredno nanaša.

Primeri:

- Vlažilna krema je bila odobrena s strani dermatologov.
- Slep o skrbništvu je bil izdan s strani sodišča.

V obeh primerih bi bila aktivna oblika primernejša in bolj domača.

- Vlažilno kremo so odobrili dermatologi.
- Sklep o skrbništvu je izdalo sodišče.

V nekaterih primerih je s strani povsem odveč in jo lahko preprosto **izpustimo**, saj ne vpliva na pomen povedi in se z izpustom ne spremeni pomen.

- Po informacijah s strani organizatorja obiskovalci pogrešajo več podatkov o prevozu.
- Po podatkih s strani Statističnega urada RS je bilo v minulem letu prijavljenih manj tujih državljanov.

Tudi brez predložne zveze *s strani* bi bili obe povedi pomensko nespremenjeni.

- Po informacijah organizatorja obiskovalci pogrešajo več podatkov o prevozu.
- Po podatkih Statističnega urada RS je bilo v minulem letu prijavljenih manj tujih državljanov.

Kadar bi izpust zveze s strani spremenil pomen povedi, ga moramo nadomestiti s **predlogom od**, da izrazimo akterja.

- Delavec je upravičen do odpravnine s strani delodajalca.
- Po informacijah, pridobljenih s strani prodajalca, je cena ostala nespremenjena.

Torej:

- Delavec je upravičen do odpravnine od delodajalca.
- Po informacijah, pridobljenih od prodajalca, je cena ostala nespremenjena.

Pomembno je dodati, da jezikoslovci predvsem v pravnem jeziku opažajo, da tudi zveza s strani dobiva nezaznamovan pomen, saj je v posameznih kontekstih nezamenljiva ali zamenjava z drugimi izrazi zahteva preveč sprememb in se pomen izgubi. Torej, uporaba zveze s strani je napačna oziroma nepotrebna, kadar jo lahko preprosto izpustimo, zamenjamo trpnik s tvornikom ali predlogom od. Kadar se pri zamenjavi izgubi pomen ali ta ni mogoča, pa se s strani ohrani.

Kočevska je časopis Občine Kočevje, vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1955 • Kočevska, št. 58, september 2020 • Naklada 6500 izvodov • Gospodinjstva na območju občine Kočevje jo prejmejo brezplačno • Izdajatelj: Občina Kočevje, Ljubljanska cesta 26, 1330 Kočevje / zanj župan dr. Vladimir Prebilič • Odgovorni urednik: Žarko Nanjara • Oblikovna zasnova, prelom in priprava za tisk: MARCI, Marjan Turk s. p. / zanj Marko Vovk • Lektorica: Saša Erjavec Kobe • **Kontakt: info@kocevski.si** • **Časopis Kočevska, Ljubljanska cesta 26, 1330 Kočevje** • Trženje: Matej Kosten, 040-652-837, marketing@kocevski.si • Tisk: DELO časopisno in založniško podjetje, d. d., Dunajska cesta 5, 1509 Ljubljana • Ponatis celote ali posameznih delov in njihova uporaba v drugih medijih je dovoljena le s predhodnim pisnim dovoljenjem izdajatelja. Uredništvo si pridržuje pravico sprejeti v objavo ali zavrniti poslano gradivo v skladu s svojo uredniško politiko. Pridržujemo si tudi pravico spreminjanja naslova ter krajšanja člankov. Kadar gre pri naštetem za večje spremembe, se bomo skušali posvetovati z avtorjem, vendar je končna odločitev naša. ISSN številka tiskane izdaje: 2591-0744; ISSN številka spletne izdaje: 2591-0752

KNJIŽNICA KOČEVJE PRIPOROČA

J. P. Delaney

Verjemi mi

Učila, 2020

Avtor, katerega pravega imena ne poznamo, in je svoj triler Dekle pred njo izdal pod psevdonimom J. P. Delaney, je svoj drugi psihološko-kriminalni roman Verjemi mi obogatil s poezijo Charlesa Baudelaira in njegovo pesniško zbirko Rože zla. Mlado, nadarjeno, nenavadno Claire Wright, britansko študentko igre, osumijo umora Stelle Folger, saj jo je Claire videla med zadnjimi. Namreč Claire, da si lahko privoščijo življenje v New Yorku brez zelene karte, dela za odvetniško pisarno, ki se ukvarja z ločitvami in v hotelskih barih osvaja može, ki skačejo čez plot. Njena zadnja stranka je bil mož umorjene Stelle, Patrick Folger, katerega življenje in delo so prevzeli Baudelairjevi verzi. Claire naj bi po naročilu policije iz njega izbezala priznanje za umor žene, a kaj kmalu spozna, da igra najnevarnejšo vlogo svojega življenja. S teorijo dramske igre in medsebojnimi odnosi vpletenih je vsebina zapletena do te mere, da kot bralec prevzamete svojo vlogo v zgodbi – boste verjeli ali je vse samo igra.

Katja Graumann

Marmelade in shranki zaviti z ljubeznijo

Mladinska knjiga, 2020

Če ste med tistimi, ki radi sami pripravljate različne dobrote, s katerimi si popestrite in posladkate mrzle zimske dni ali pa izdelate okusna, izvirna in pristrčna darila, potem za še kakšno idejo sezite po tej knjižici. Darila iz domače kuhinje, ki jim dodamo svojo izvirnost in ljubezen, imajo največjo vrednost. Ta knjiga ponuja odličen preplet receptov in zamisli za ustvarjalno zavijanje.

*Pregrešno dobra jagodna marmelada z belo čokolado

*Paradižnik z rožmarinom iz pečice – dobro za prste oblizati

In še več, lično okrašeno ali zavito domiselno in premeteno.

Človeka osreči že sama priprava dobrot in daril, obdarovanje pa je res pravi užitek.

Michael Gruenbaum, Todd Hasak-Lowy

Nekje še sije sonce

Založba Pivec, 2019

Knjiga s podnaslovom Spomini na holokavst temelji na spominih dečka Michaela Gruenbauma – Miše, ki je preživel preganjanje in pomor Judov, ki ga je zakrivila nacistična Nemčija med drugo svetovno vojno. Devetletni Miša živi s svojo družino v Pragi, ki jo nacisti leta 1938 na osnovi sramotnega münchenskega sporazuma zasedejo. Kmalu zatem mu umorijo očeta, uglednega člana judovske skupnosti. Mater, Michaela in sestro izženejo v židovski geto in nato v koncentracijsko taborišče Terezín. Večji del romana opisuje vsakdanje življenje v izgnanstvu, strahove in predvsem tisto najhujše, čakanje na transport v uničevalni Auschwitz. Miša odrasča v taborišču, na srečo njihovo barako vodi odločni mladenič Franta, ki skrbi za higieno in redno vadbo, igranje nogometa. To fantom ohranja zdravje, telesno in duševno. Mati izdeluje igračke za otroke paznikov in le njeno znanje jih obvaruje pred Auschwitzem. In prav ta dvoličnost paznikov, ki si kljub svoji nečloveškosti želijo igrati za svoje otroke, predstavlja najbolj grozljivi del romana, ki razgalja bistvo holokavsta in to gorje približa današnji mladini, da ne bomo pozabili.

Tanja Mastnak

Alternativni ukrep

Miš Založba, 2020

Težave odrasčanja so pri mladinskih romanih priljubljena tematika, saj omogočajo pisanje o vsem, s čimer se srečujejo mladi. Slovenska avtorica Tanja Mastnak se loti problematike tako, da je roman bralkam in bralcem zanimiv in razumljiv. Glavna junakinja je srednješolka Solange, sicer inteligentna in lepo dekle, toda precej naduta in egoistična. Vse ji je odveč, vsi okoli nje so neumni, dolgočasni in jo nadlegujejo, v resnici pa se ji še sanja ne, kaj bi rada. Zaradi teh lastnosti se zaplete v težave in v šoli ji izrečejo kazni, alternativni ukrep: občasno mora pomagati betežni starki Ameliji, ki okleva po operaciji. Ob začetni zgroženosti in prizadetosti počasi spoznava, da svet vendar ni tako enostaven, samo lep in da ni mogoče samo neodgovorno jemati. Druženje z Amelijo ji odpre nov svet in življenje začne spoznavati z drugačne plati. Ima srečo, živi v urejeni in ljubeči družini, ki jo podpira. Njena prijateljica Nina nima takšne sreče, zato zabrede v velike, resne težave, iz katerih ni videti izhoda. Ali ji bo lahko nova, resnejša Solange pomagala, da se reši iz brezna, v katero je zašla?

SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE KOČEVJE S PODELITVIJO PRIZNANJ, NAGRAD IN PLAKET OB PRAZNIKU OBČINE KOČEVJE

*Tu, kjer sem doma,
tu se spletajo niti,
prek mojih najdražjih iskrenih ljudi,
do mojega srca.*

*Tu, kjer sem doma,
ostanem, saj nočem oditi,
tu se za srečo oprimem neba,
v Kočevju ostanem,
Tu, kjer sem doma.*

Igor Pirkovič

Zaradi omejitev in negotovih razmer vezanih na situacijo covid-19,
vabljeni k spremljanju prenosa dogodka preko spleta.

KOLENDAR DOGODKOV OB PRAZNIKU OBČINE KOČEVJE 2020

Zaradi nepredvidljivosti zdravstvenih razmer in s tem spreminjanja preventivnih ukrepov si organizatorji pridržujejo pravico do spremembe programa in odpovedi prireditev. Spremljajte objave posameznih organizatorjev dogodkov.

OD 17. SEPTEMBRA

PON.–PET.:
10.00–12.00 in 17.00–19.00
SOBOTA:
13.00–15.00
Boris Beja: Sveža bolečina II.
Likovni salon Kočevje
Vabi Pokrajinski muzej Kočevje

OD 23. SEPTEMBRA

**Razstava VOJSKA V MESTU /
ARMY AND THE CITY**
Na spletu: drustvoklop.art,
hisakulturepivka.com
Vabi Društvo KlopArt, Kočevje

23. SEPTEMBER SREDA

10.00–17.00
**Dnevi svetovalnih središč –
stojnica znanja in kolo sreče**
Mestna ploščad Kočevje
Vabi Ljudska univerza Kočevje

24. SEPTEMBER ČETRTEK

17.00–19.00
**Komunikacija v vsakdanjem
življenju**
Podjetniški inkubator Kočevje,
Obvezne prijave na
kariera.kocevje.si
Vabi Ljudska univerza Kočevje

26. SEPTEMBER SOBOTA

9.00
**Otvoritev balinišča Društva
upokojencev Kočevje**
Društvo upokojencev Kočevje
Vabi Društvo upokojencev Kočevje

17.00
6. Šmalcljev večer
Pred Šmalcljevo rojstno hišo v
Predgradu
Vabi Kulturno športno društvo Predgrad

28. SEPTEMBER PONEDELJEK

12.00–15.00
**Dan odprtih vrat – Podarilnica
Večnamenskega romskega
centra Sončna hiša**
Stojnica pred Ljudsko univerzo
Kočevje
Vabi Ljudska univerza Kočevje

15.30–16.30
**Dan odprtih vrat – Vpis in
predstavitve aktualnih krožkov
Univerze za III. življenjsko
obdobje**
Ljudska univerza Kočevje
Vabi Ljudska univerza Kočevje

16.30–18.00
**Dan odprtih vrat –
Najpogostejše napake pri
pripravi vloge za zaposlitev**
Na spletu
Obvezne prijave na
kariera.kocevje.si
Vabi Ljudska univerza Kočevje

11. OKTOBER NEDELJA

10.00
**Balinarska tekma BK Sodček –
BŠK Krim ob otvoritvi balinišča
Jezero**
Balinišče jezero
Vabi BK Sodček

OD 7. OKTOBRA

PON.–PET.:
7.00–15.00
SOBOTA:
10.00–13.00
Vrhunska umetnost Japonske
Pokrajinski muzej Kočevje
Vabijo Pokrajinski muzej Kočevje, Japonska
fundacija, Veleposlaništvo Japonske v Sloveniji

PON.–PET.:
7.00–15.00
SOBOTA:
10.00–13.00
Edi Šelhaus. Retrospektiva.
Izbor
Pokrajinski muzej Kočevje
Vabi Pokrajinski muzej Kočevje

7. OKTOBER SREDA

10.00–17.00
**Srečanje predstavnikov invalidov
Dolenjske in Bele krajine**
Prostori Društva invalidov na
Marofu, Kočevje
Zbiranje prijav na društvu
Vabi Društvo invalidov Kočevje

17. OKTOBER SOBOTA

10.00–14.00
**Predstavitve lokostrelskega
kluba Orel**
Vadbeni poligon v Novih Lazih (ob
letališču)
Vabi Lokostrelski klub Orel

24. OKTOBER SOBOTA

17.00
**8. srečanje ljudskih pevcev
in godcev**
Športno igrišče Predgrad
Vabi Kulturno športno društvo Predgrad

28. IN 29. OKTOBER SREDA IN ČETRTEK

9.30
Jesenske ustvarjalne delavnice
Pokrajinski muzej Kočevje
Vabi Pokrajinski muzej Kočevje

Na dogodkih upoštevajte pre-
ventivne ukrepe za preprečitev
širjenja nalezljive bolezni SARS-
CoV-2 (COVID-19). Pred vstopom
v prostore razkužite roke, pred
vstopom in ves čas zadrževanja
v prostorih je obvezna uporaba
zaščitne maske in ohranjanje
razdalje med osebami vsaj 1,5 m.
Dogodkov se udeležujte le popol-
noma zdravi.